

Pellon kunta
Tilinpäätös 2023

Pello

Sisällysluettelo

1 PERUSTIETOA KUNNASTA.....	4
1.1 Kunnan sijainti ja alue.....	4
1.2 Väestö.....	4
1.3 Elinkeinorakenne.....	6
1.4 Työllisyys.....	6
2 PELLON KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	7
2.1 Pellon visio.....	7
2.2 Toiminta-ajatus.....	7
2.3 Kunnanjohtajan katsaus.....	7
3 KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO.....	12
3.1 Valtuusto.....	12
3.2 Tarkastuslautakunta.....	14
3.3 Kunnanhallitus.....	14
3.4 Muut valtuuston valitsemat toimielimet.....	15
3.4.1 Elinvoimalautakunta.....	15
3.4.2 Keskusvaalilautakunta.....	16
3.5 Viranhaltijaorganisaatio.....	17
3.5.1 Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut.....	17
3.5.2 Elinvoiman edistäminen.....	17
4 TALOUDEN KEHITYS.....	20
4.1 Yleinen talouden kehitys.....	20
4.2 Torniolaakson seutukunnan väestökehitys.....	21
4.3 Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat tilikaudella.....	21
4.4 Tilikauden vaikutus kuluvaan vuoteen talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	23
4.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	24
4.6 Kunnan henkilöstö.....	25
4.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	25
4.7.1 Riskienhallinta: Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut.....	26
4.7.2 Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2023: Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut.....	27
4.7.3 Riskienhallinta: Elinvoiman edistäminen.....	28
4.7.4 Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2023: Elinvoiman edistäminen.....	29
5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA KOKONAISTALOUDEN TUNNUSLUVUT.....	31
5.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	31
5.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	34

5.3 Tase ja sen tunnusluvut	37
5.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous	42
6 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	54
7 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2023	56
7.1 Strateginen johtaminen, hallinto ja talouden palvelut	56
7.2 Elinvoiman edistäminen	65
7.3 Tuloslaskelman toteutuminen	75
7.4 Investointiosan toteutuminen	77
7.5 Rahoituslaskelman toteutuminen	79
7.6 Talousarvion sitovat määrärahat ja tuloarviot	80
8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	82
8.1 Tuloslaskelma	82
8.2 Rahoituslaskelma	83
8.3 Tase	84
8.4 Konsernilaskelmat	87
9 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	92
10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	110
11 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	111

1 PERUSTIETOA KUNNASTA

1.1 Kunnan sijainti ja alue

Pellon kunta sijaitsee Lapin läänissä Tornionlaaksossa. Naapurikuntia ovat Suomen puolella Kolari, Ylitornio ja Rovaniemi ja Ruotsin puolella Övertorneå ja Pajala. Pello ja Ylitornio muodostavat Tornionlaakson seutukunnan.

Kunnan kokonaispinta-ala on 1 867 km², josta maapinta-ala 1 743 km² ja vesipinta-ala 124 km². Asukastiheys on n. 1,86 asukasta maaneliökilometriä kohti.

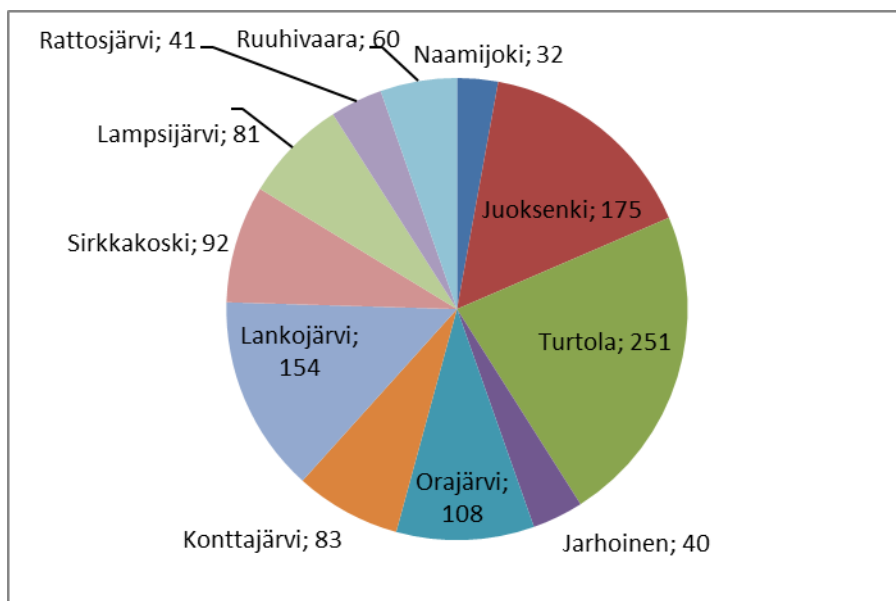
1.2 Väestö

Vuoden vaihteessa 2023 - 2024 Pellon kunnan väkiluku oli 3 249 henkilöä. Vuoden 2023 aikana väkimäärä väheni 15 henkilöllä.

Pellon kunnan väestö 2013 – 2023

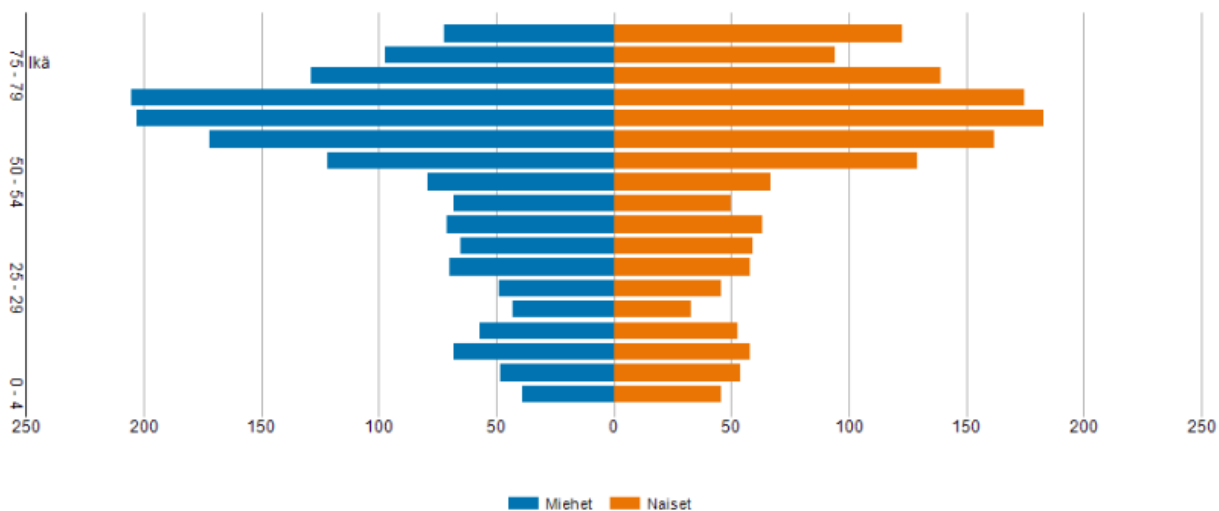
Vuosi	Asukasluku	Muutos/henkilöä
2013	3 744	- 75
2014	3 676	- 68
2015	3 622	- 54
2016	3 565	- 57
2017	3 510	- 55
2018	3 439	-71
2019	3 376	- 63
2020	3 303	-73
2021	3 296	-7
2022	3 264	-32
2023	3 249	-15

Asukkaat ympäristökylissä 31.12.2023

Pellon kunnan ikärakenne 31.12.2023

Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Sukupuoli ja Ikä. Pello, Väkiluku, 2023M12*.

Muuttoliike 2023

Vuonna 2023 Pellon kuntaan muutti 145 henkilöä ja kunnasta muutti pois 141 henkilöä. Vuonna 2023 syntyi 12 lasta ja poisnukkuneita oli 57 henkilöä.

1.3 Elinkeinorakenne

	2016	2017	2018	2019	2020
Työpaikkoja yhteensä	1165	1101	1 117	1 100	1 028
Alkutuotanto	145	137	133	140	111
Jalostus	181	165	189	178	174
Palvelut	799	759	760	741	707
Tuntematon	40	41	35	41	36

1.4 Työllisyys

Vuoden 2023 lopussa Pellossa oli 135 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 7 vähemmän kuin vuoden 2022 joulukuussa. Työttömien osuus työvoimasta (%) vuoden 2023 lopussa oli Pellossa 11 %, mikä on sama kuin vuoden 2022 lopussa.

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Työttömät työnhakijat	135	142	148	-7	-4,92%
Avoimet työpaikat	6	21	36	-15	-71,42%
T.t osuus työvoimasta (%)	11	11	12	-1	-4,38%
Pitkäaikaistyöttömät (lkm.)	34	39	46	-5	-12,82%
Työttömyys iän mukaan					
Yli 50-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	84	84	90	0	0,00%
Alle 25-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	7	8	5	-1	-12,50%
Työttömyys sukupuolen mukaan					
Työttömät työnhakijat, miehet (lkm.)	95	99	105	-4	-4,04%
Työttömät työnhakijat, naiset (lkm.)	40	43	43	-3	-6,97%

2 PELLON KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 Pellon visio

Elethään rohki hyvää elämää ja olhaan ylpeitä Pellostä ja pellolaisuudesta.

2.2 Toiminta-ajatus

Pellon kunnan perustehtävä on turvata nykyaikainen hyvinvoinnin perusta ja luoda edellytykset ihmisten ja yritysten menestymiselle ja viihtymiselle Pellossa ja Väylänvarressa.

Pellon vuoden 2021 kuntastrategian mukaisesti toiminta-ajatuksenamme on neljä perusarvoa, jotka on kiteytettävissä seuraavasti:

- Tehemä pois! Yhessä. (Arvo: yhteisöllisyys)
- Osallistuthaan. (Arvo: aktiivisuus)
- Poristhaan positiivisesti. (Arvo: positiivisuus)
- Kieuhautamma kahvit. (Arvo: suvaitsevaisuus).

2.3 Kunnanjohtajan katsaus

Yleistä

Vuoden 2023 tapahtumia ja toimenpiteitä hallitsivat Pellon kunnassa sote-uudistuksen jälkimainingit, työvoimapalveluiden siirtymisen valmistelu kunnille, valtionosuusleikkaukset ja kunnanjohtajan vaihtuminen. Kunnan henkilöstö ja luottamushenkilöt tekivät vuoden aikana sellaista työtä ja päätöksiä, jotka ei aivan tyyppilliseen kuntatalousvuoteen sisälly. Määrätietoinen ja yksituumainen kehittämistyö päätöksentekokulttuurin ja henkilöstön työhyvinvoinnin eteen antoi hyvän perustan vaikeisiin päätöksiin ja haasteellisiin tilanteisiin työyhteisöissä. Myös sisäisen ja erityisesti ulkoisen viestinnän tehostaminen tuotti tulosta ja vahvisti mielikuvaa siitä, että Pellossa eletään hyvää elämää.

Koimme myös kuntana hienoja palkitsemisen hetkiä vuoden 2023 aikana. Pellon kunta sai Kuntamarkkinoilla 13.9.2023 Suomen kennelliiton kunniainaininnan Suomen koiraystävällisemmästä kunnasta. Lisäksi Pellon kunta palkittiin innovatiivisesta työhyvinvointijohtamisen mallista 4. joulukuuta 2023.

Sote- uudistus

Sote-uudistus toteutui ja aloimme Pellossa elämään Lapin hyvinvointialueen aikakautta. Vuoden aikana monia pilvisiä päiviä on koettu, koska rajapintayhteistyö hakee muotoaan. Monia laskutus- ja sopimusasioita on selvitelty pitkään hallinnon arjessa. Kaikkiaan Pellossa Lapin hyvinvointialueen palvelut ovat saaneet kiitosta ja olemme onnellisia, että Pellossa palvelut pelaavat. Pellon on kehittänyt terveyskeskuksen toimintaa ja kotisairaanhoidon on Pellossa ensiluokkaista. Lapin hyvinvointialueen heikko taloudellinen tilanne heijastuu myös Sote-kiinteistökeskusteluun. Lapin hyvinvointialueella alkaa palveluverkkomääritys ja tässä kokonaisuudessa tullaan tarkastamaan vuokrattuja tiloja kunnissa. Tavoitteena on tiivistää palveluverkkoa ja se voi näkyä tulevaisuudessa heikentyvänä palveluna ja siinä, että kunnalle jää käteen ilman vuokratuottoja vanhoja sote-kiinteistöjä.

Työllisyyspalveluiden uudelleen järjestäminen

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti vastuu työnhakijoille ja yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirtyy kuntien vastuulle 1.1.2025. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtiosuustehtävän. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Lisäksi uudistuksella tavoitellaan elinkeino- ja työllisyyspalveluiden integraatiota. TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta. Kunnilla on hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja. TE24- uudistuksella on yhteys myös kotouttamisen edistämisen kokonaisuudistukseen (HE 208/2022). Uudistettu kotoutumislaki (681/2023) tulee voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa. Näillä sekä hyvinvointialueita ja sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevilla uudistuksilla kaikinensa on vaikutuksia mm. kotoutumisen edistämisen viranomaisvastuisiin. Samassa yhteydessä KEHA-keskuksen tehtäviä uudistetaan siten, että KEHA-keskus jatkossa palvelee kuntia työvoima- ja kotouttamispalvelujen tuottamisessa. Näistä kolmesta mittavasta uudistuksesta käytetään myös nimityksiä TE24-, KOTO24- ja KEHA24-uudistus.

Pellon kunta oli avoin erilaisille vaihtoehdoille järjestää kunnan työllisyyspalvelut. Pellon kunnanhallitus päätti selvittelyjen jälkeen, että ykkösvaihtoehto on Lappian malli ja toisena vaihtoehtona Tunturi-Lapin ja Pellon kunnan poikkeamisluvavalmistelu. Lappian malli ei edennyt, joten Pellon kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti vaihtoehdoksi jäi Tunturi-Lapin työllisyysalueen valmistelu. Yhteinen valmistelu aloitettiin Kittilän, Enontekiön, Muonion ja Kolarin kanssa. Lokakuussa ministeriöön jätettiin Tunturi-Lapin ja Pellon kunnan poikkeamisluvhakemus, jonka loppuvuodesta ministeriö hyväksyi.

Valtionosuuksien leikkaukset

Viime syksy 2023 oli yhtä turbulenssia valtionosuuksien suhteen. Pellon kuntaa kohtasi 1,5 miljoonan euron valtionosuuden leikkaus 2024 vuodesta eteenpäin pysyvästi. Pellon kunnassa oli isot sote-menot vuonna 2022 ja siitä meitä rangaistaan pysyvästi tulevana vuosina suurella miinusmerkillä pysyvästi valtionosuuksiin. Tämä kaikki ei riittänyt, vaan saimme kokea myös todellisen kuntatalouden ”Black Friday” perjantain, jolloin valtionvarainministeriö ilmoitti yli 400 miljoonan valtionosuuksien lisäleikkauksesta kunnilta. Vaikka leikkaus jaksotettaisiinkin vuosille 2025-2027, on se suuruudeltaan kohtuuton vähennys kunnille, joiden valtionosuusrahoitusta on jo valmiiksi leikattu.

Henkilöstö

Osaavan henkilöstön saatavuusongelmat näyttäytyivät myös Pellossa toimintavuoden aikana erityisesti sivistyspalveluissa. On hyvin tyyppillistä, että hakuajoja mm. määräaikaisiin tehtäviin jouduttiin jatkamaan. Pellon kunnassa henkilöstön vaihtuvuus on pientä ja se kertoo henkilöstön vahvasta sitoutumisesta työhön.

Kuluvana vuonna Pellon kunnassa vaihtui myös kunnanjohtaja Eero Ylitalon eläköitymisen myötä. Kunnanjohtajan rekrytointi alkoi alkuvuodesta ja hakijoita kahdelle kierroksella oli yhteensä 21 henkilöä. Allekirjoittanut valittiin hoitamaan kunnanjohtajan virkaa 1.8.2023 alkaen.

Työhyvinvointi

Pello on aktiivisesti kehittänyt henkilöstön työhyvinvointia. Pellon oli aikanaan mukana ”Tuottavuutta ja hyvinvointia Jokivarteen”- hankkeessa. Sen ansiosta henkilöstön työhyvinvointi ja sen kehittämistoimenpiteet ovat olleet pysyvästi esillä sekä operatiivisessa toiminnassa että kunnallisessa päätöksenteossa. Kehityskeskustelua työkaluna on kehitetty ja niiden seuranta tehostettu. Myös

työsuhteiden päättymisiin on kiinnitetty enemmän huomiota, ja muutamista suoritetuista ns. lähtöhaastatteluista on saatu hyviä kokemuksia ja oppeja. Kiitokseksi innovatiivisesta hyvinvoinnin johtamisesta Pellon kunta palkittiin Kunta- ja hyvinvointialan innovatiivisesta työhyvinvointijohtamisen mallista 4. joulukuuta 2023. Tämä oli hieno osoitus siitä, että myös pienet kunnat voivat tehdä suuria tekoja. On myös kiitoksen paikka henkilöstölle sillä Pellon kunnan työhyvinvoinnin tuottavuuskerroin on ollut nousujohteinen 2022-2024 vuosien aikana.

Koulutus

Kunnan yksi strateginen painopistealue on erityisesti toisen asteen koulutuksen kehittäminen paikkakunnalla.

Koulutuksen kehittämistyötä tehtiin mm. tiivistämällä yhteistyötä ”Mr Angry Bird” Peter Westerbackan kanssa. Hänen Finest future-yhtiön välittää erityisesti pieniin suomalaisiin lukioihin opiskelijoita ulkomailta. Tämän yhteistyökuvio alkoi tuottamaan tulosta ja saimme Pelloon lukuvuoden alussa kolme kansainvälistä opiskelijaa Myamarista. Tämä kehityssuunta on oikeanlainen, koska ikäluokkien pienuus on toiminnan jatkuvuuden kannalta elintärkeä.

Myös koulutuskuntayhtymä Lappian kanssa on käynnistetty konkreettisia toimenpiteitä, jotta paikkakunnalle saataisiin lukion ohella muitakin toisen asteen koulutusvaihtoehtoja. Useilla aloilla perinteisten ammattien osaajia tullaan myös pellolaisissa yrityksissä tarvitsemaan, ja siksi on tärkeää jatkaa ponnisteluja ammatillisen koulutuksen saavutettavuuden parantamiseksi Pellossa ja koko Tornionlaaksossa.

Edunvalvonta

Luottamushenkilöt yhdessä viranhaltijoiden kanssa tekivät aktiivista edunvalvontaa sekä päätöksien kautta että myös konkreettisilla valtakunnan tason päättäjien tapaamisilla. Vuosittain Helsingissä järjestettävälle kuntamarkkinoille Pellon kunnasta osallistui luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostuva ryhmä. Delegaatio vieraili eduskunnassa ja tapasi maakunnan kansanedustajia. Heille luovutettiin Pellon kunnan perinteinen muistio mm. infran parantamiseen liittyvissä asioissa kuin myös huolta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden säilymisestä Pellossa. Kunnanjohtaja on myös vienyt Ylitornion kunnanjohtajan kanssa yhteistä Tornionlaakson viestiä ministeri Lulu Ranteelle hänen Ivalo vierailullaan.

Kunnanjohtaja Eero Ylitalo tapasi Ruotsin kuninkaan Kaarle XVI Kustaan Luulajassa järjestetyllä kuninkaan juhlapäivällisellä maaliskuussa 2023. Tapaamisen aiheena oli rajat ylittävän yhteistyön edistäminen Tornionlaaksossa.

Pello - Napapiirin vihreä keskus-hanke

Pellon kunnan elinvoimapalveluissa käynnistyi Pello - Napapiirin vihreä keskus -hanke. Hankkeessa selvitetään alueen yritysten ja toimijoiden vihreää siirtymää sekä elinvoiman vahvistamista kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti. Erylistavoitteena hankkeessa on energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen sekä kestävä luontomatkailu. Yksi tärkeä hankkeessa edistettävä asia on luontomatkailun kehittäminen ja siinä Miekojärven kansallispuistoasian eteneminen.

Elinvoima

Pellon tapahtumakesä oli monien vuosien jälkeen erityinen, koska vietimme kesä-heinäkuun vaihteessa Pellonkorjuu tapahtumaa. Tapahtuman suosio ei saanut väkeä liikkeelle samaan tapaan kuin entisenä aikana,

mutta tämä ajan henkeen ja tilanteeseen nähden sopiva tapahtumana Pellolle. Saimme aktivoitua yhteiseen tekemiseen seuroja ja kolmatta sektoria, mikä oikeasti on hienoa. Lisäksi Pellon moottorikerho järjesti kahdet Jokamiesluokan ajot Kittisvaarassa ja Jolmanputaalla watercrossit.

Ahjolan teollisuusalueen teiden kunnostusinvestointi saatiin loppuun ja nyt ovat tiet viimeisen päälle hienossa kunnossa. Muiden kaavateiden kunnostaminen eteni Mäkitien osalta.

Kuntalaisille toteutettiin osallistavan investoinnin kysely ja kuntalaisilta keskustelulle. Kuntalaiset halusivat, että kunnan viihtyvyyden parantaminen ja kuntailmeen kehittäminen kahviloineen oli tahtotila.

Pellon kunta on tehnyt maahankintoja- ja –myyntejä. Kunta myi huutokaupalla Lempeässä kaksi rantatonttia. Kuivan maan tontit pelkällä jokinäkymällä eivät ostajia kiinnostaneet. Lisäksi Pellon kunta teki strategisia maakauppoja Vt21 ääreltä liittyen vihreän siirtymän logistiikkahankkeille.

Pellon Ponnen urheilukentän nurmikkoja tasoitettiin ja laitettiin uutta nurmikkoja kasvamaan tarvittaviin osiin. Samoin hankittiin uusi linjamerkintälaite. Kylävaara-Hirvaskoski reitistöä kunnostettiin.

Talous

Pellon kunnassa tiedostettiin hyvin tulevan vuoden 2024 haasteet talouden suunnittelussa. Tämän vuoksi kunnanhallitus perusti taloustyöryhmän vuoden 2024 ja suunnitelmavuosien 2025 ja 2026 talousarvion valmistelua varten johtoryhmän tueksi.

Pellon kunnanhallitus päätti ulkoistaa Pellon kunnan taloushallinto- ja kirjanpito palvelut 1.4.2023 alkaen Monetra Oy:lle. Henkilöstössä on tapahtumassa eläköityminen ja se toi Pellon kunnan uuteen tilanteeseen. Kuntien välistä yhteistoimintaa on selvitetty, mutta haasteeksi siinä on muodostunut erilaiset taloushallinnon järjestelmät. Osaajan rekrytointi omaan organisaatioon puolestaan on osoittanut haasteelliseksi ja myös taloushallinnon ja kirjanpidon osaamisvastuun säilyttäminen yhdelle henkilölle tekee toiminnosta äärimmäisen haavoittuvaa.

Taloudellisesti vuosi näyttää toteutuvan tilinpäätöksessä laadittua talousarviota positiivisemmin. Tilinpäätös osoittaa kunnan osalta n. 0,98 milj. euron ylijäämää. Talousarviossa ylijäämää arvioitiin kertyvän n. 0,53 milj. euroa. Tulopuolella valtionosuudet toteutuivat lähes arvioidussa tasossa, mutta verotulot kasvoivat suhteessa talousarvioon vuodelle 2023 n. 0,33 milj. euroa.

Muut toimintatuotot osuus kasvoi odotettua enemmän positiivisesti kasvaneiden sote- ja muoden vuokratuottojen osalta ja Lempeän kahden rantatonttien myyntitulejen ansiosta.

Kunnallisverokertymä oli suhteessa alkuperäiseen kunnanvaltuuston hyväksymään talousarvioon n. 0,48 milj. euroa arvioitua enemmän. Kiinteistövero kertyi n. 0,06 milj. euroa enemmän. Yhteisövero tuloutui kuntaa n. 0,34 milj. euroa arvioitua vähemmän.

Tiukkenevassa taloudessa konsernin tytäryhtiöiden taloudelliset heikot vuodet ja suhdanteet haastavat myös Pellon kunnan taloutta. Erityinen huoli on Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnot Oy:n talous, joka painuu miinusmerkiseksi 2023. Kyseisen yhtiön tervehdyttämistoimista on nimetty Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnot Oy:n kehittämistyöryhmä antanut toimenpidemuistionsa kunnanhallitukselle omistajaohjausta varten. Taloudellinen tilanne on haasteellinen ja erityisesti Vuokra-asunnot Oy:ssä on tehtävä kovia päätöksiä tilanteen korjaamiseksi. Myös tytäryhtiöiden määrää on tarkasteltava jatkossa kriittisesti suhteessa tarpeeseen ja emon kunnan kokoon.

Yhteenveto

Päättynyt toimintavuosi oli uudenlainen kaikkine toimintaympäristön muutoksineen. Kuluvana vuonna

olemme totutelleet kunnan uuteen rooliin ja työskennelleet aktiivisesti Lapin hyvinvointialueen kanssa toimintojen yhteensovittamiseksi. Siirtymävaihe on edennyt ehkä yllättävänkin hyvin myös Pellossa. Tavoite oli, että kuntalaisille muutos ei saa aiheuttaa vaikeuksia palveluiden saatavuudessa tai laadussa. Toistaiseksi näyttää, että tuo tavoite on saavutettu. Taloudenpidon osalta hyvinvointialueiden taloustilanteet nostaa tummia pilviä myös kuntien taivaalle, ja tästä syystä tarkkaan taloudenpitoon ja ennakoivaan hyvinvointityöhön on syytä Pellossakin panostaa myös tulevina vuosina.

Pellon kunnan kuntastrategiassa yksi tavoite on myönteisen ilmapiirin ja mielikuvan luominen ja vahvistaminen. Vuoden aikana kunnassa tehdyt päätökset ja toimenpiteet ovat hyvin edistäneet tuon tavoitteen saavuttamista. Myös yhteistyö paikallislehden kanssa on ollut toimivaa, ja sen avulla on tavoitettu sekä nykyisiä että myös entisiä pellolaisia kiitettävästi. Toki meitä kohtasi Hilla Groupin osalta myös ikävä uutinen vuoden lopussa, koska Hilla Group päätti lakkauttaa paikallislehden peittojakelun Tornionlaaksossa. Tämä laittoi meidät kunnat pohtimaan eri vaihtoehtoja mm. lehdessä julkaistavan kuntatiedotteen osalta.

Yksi tärkeä mittari kunnan päätöksenteolle ja toiminnoille on muuttoliike. Sen kehitys parina viime vuotena osoittaa päättäjien olevan oikealla tiellä, ja kunnassa on onnistuttu tekemään toimenpiteitä, joilla on vahvistettu kunnan veto- ja pitovoimaa. Vuonna 2020 muuttoliike oli vielä 34 henkilöä negatiivinen. Seuraavana vuonna 2021 kehitys oli jo myönteinen ja muuttoliike on jatkunut myönteisenä. Lisäksi ilokseni voin todeta, että lähes kaikki ukrainalaiset, jotka Pelloon tulivat sodan jaloista, ovat saaneet Pellostä kotikuntapaikan. Se antaa toivon mukaan voimia ja intoa sekä päättäjille että viranhaltijoille tuleville vuosille.

Kiitokset kuluneesta vuodesta ja ansiokkaasta työstä kuuluvat sekä luottamushenkilöorganisaatiolle että omalle tärkeälle ja osaavalle henkilöstölle, jotka kokonaisuutena muodostavat kunnanjohtajan esihenkilöstön ja muun luottotiimin. Kunnallisessa päätöksenteossa on aina joskus mutkia matkassa, vauhtia ja vaarallisia tilanteita, mutta kaikkiaan olen kiitollinen päättäjille sekä haastamisesta että kannustamisesta. Hyvä, avoin ja rakentava päätöksentekoilmapiiri on menestyvän kunnan peruspilari. Se on hyvä pitää mielessä meidän kaikkien.

Viime vuotisessa kunnanjohtajakatsauksessa Eero Ylitalo kirjoitti ”Tunnen olevani todella etuoikeutettu, että olen saanut johtaa rakasta syntymäkuntaani nämä viisi vuotta. Ne ovat olleet tosi antoisia ja opettavaisia vuosia. Kiitoksen sanat haluan osoittaa kunnan koko henkilöstölle, jotka omalla, arvokkaalla panoksellaan ovat antaneet minulle tukensa, ja kantaneet vastuullisesti oman kortensa kekoon, että täällä Pellossa on hyvä elää hyvää elämää”.

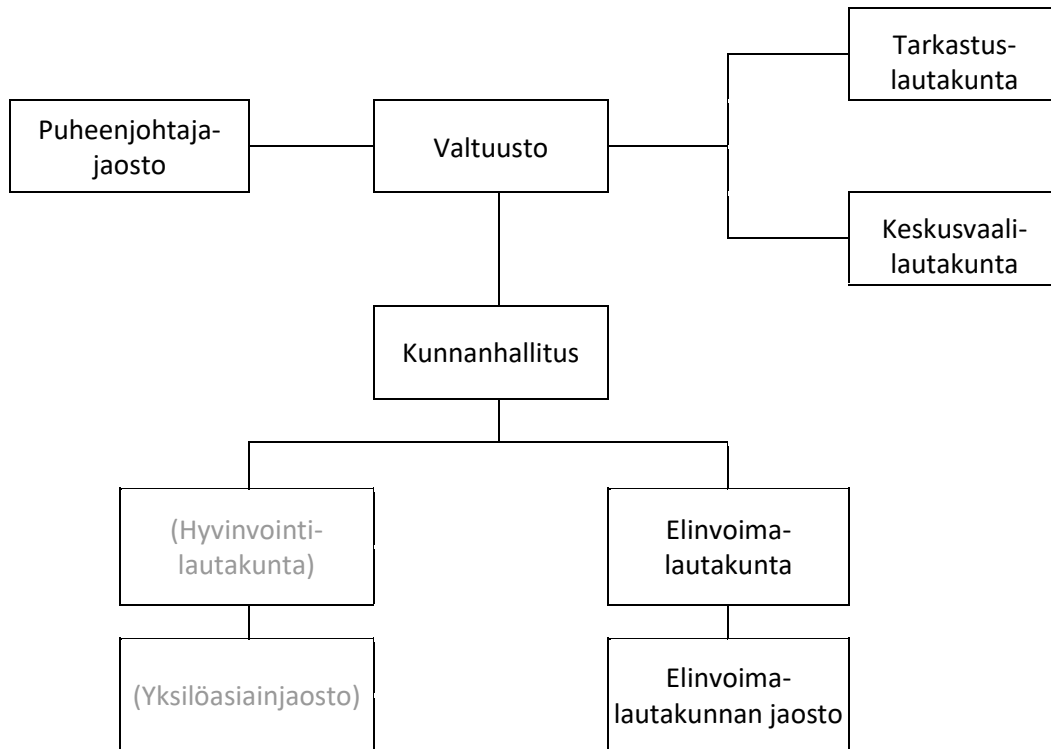
Olen täysin samaa mieltä edeltäjäni kanssa. Olen kiitollinen ja toivon, että minulle on vielä monia kunnanjohtajavuosia edessä rakkaassa kotipitäjässä.

Pellossa 21. maaliskuuta 2024

Katja Jaako-Körkkö
Kunnanjohtaja

3 KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO

Pellon kunnan luottamushenkilöorganisaatio 2023

3.1 Valtuusto

Vuonna 2023 valtuusto kokoontui virallisesti päätöksentekoon kuusi (6) kertaa ja teki päätöksen 69 asiassa.

Vuoden aikana järjestettiin 5 valtuuston iltakoulua.

Valtuuston jäsenet:	Läsnä:
Puheenjohtaja	
Mäkituomas Antti	(5/6)
I varapuheenjohtaja	
Rundgren Lasse	(3/6)
II varapuheenjohtaja	
Muukkonen Erkki	(5/6)
III varapuheenjohtaja	
Lakkala Pentti (4.6.2023 saakka)	(5/6)
Paakki Tiina (5.6.2023 alk.)	(6/6)
IV varapuheenjohtaja	
Kilpeläinen-Tuoma Piia	(3/6)

Jäsenet

Kauppi Katja	(3/6)
Keränen Simo	(5/6)
Kovalainen Anne-Mari	(3/6)
Kovalainen Martti	(5/6)
Laitamaa Kaisu	(6/6)
Matinlompola Tanja	(4/6)
Mäki Emma-Maria	(6/6)
Risku Tapani	(5/6)
Uusitalo Tarmo	(6/6)
Vanha Juulianna	(5/6)
Ylisaukko-oja Tuula	(5/6)

Varajäsenet:

Heinonen Jussi-Pekka	(1)
Jurva Sari	(1)
Juuso Johannes	(5)
Kangas Tapani	(2)
Koskenniemi Paulina	(1)
Kukkonen Ossi	(3)
Maansaari Olavi	(1)
Matti Aapomikko	(1)
Pakisjärvi Maija-Liisa	(2)

Valtuusto päätti vuonna 2023 mm. seuraavaa:

- Jäsenten muutoksia toimielimiin
- Vuonna 2022 jätettyjen valtuustoaloitteiden käsittely
- Pellon kunnan vuoden 2022 tilinpäätös ja toimintakertomus
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022
- Henkilöstökertomus
- Lapin liiton perussopimuksen päivittäminen
- Nuorisovaltuuston asettaminen
- Valtuuston puheenjohtajien ja kunnanhallituksen sekä elinvoimalautakunnan valitseminen
- Määrärahan siirrot ja lisämäärärahat talousarvion ydinprosesseissa ja investointiosassa
- Talouden osavuositarkastus
- Pellon kunnan ja Tunturi-Lapin kuntien työllisyysalueen yhteistoimintasopimus ja järjesteämisuunnitelma sekä tähän liittyvä poikkeamishakemus valtioneuvostolle
- Tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodeksi 2024
- Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2026

3.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui 6 kertaa ja teki päätöksen 38 asiassa. KPMG Oy:ltä ostettiin ? tarkastuspäivää.

Tarkastuslautakunnan jäsenet:

Puheenjohtaja

Risku Tapani

Kauppi Katja

Varapuheenjohtaja

Paakki Tiina

Pasma Anna-Liisa

Jäsenet

Mäkikyrö Kari (19.3.2023 saakka)	Timonen Seppo (19.3.2023 saakka)
Timonen Seppo (20.3.2023 alk.)	Lakkala Pentti (5.6.2023 alk.)
Pakisjärvi Maija-Liisa	Kukkonen Ossi (22.10.2023 saakka)
	Kivilompolo Maarit (23.10.2023 alk.)
Virtanen Esa	Holmala Olavi

3.3 Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui 16 kertaa ja teki päätöksen 279 asiassa. Vuonna 2022 kokouksia oli 16 ja asioita 263.

Kunnanhallitus 4.6.2023 saakka

Kunnanhallituksen jäsenet	Läsnä:	Henk.koht. varajäsen:	Läsnä:
Puheenjohtaja			
Laitamaa Kaisu	(8/8)	Jurva Sari	
Varapuheenjohtaja			
Keränen Simo	(8/8)	Rundgren Lasse	
Jäsenet			
Heinonen Jussi-Pekka	(7/8)	Romakkaniemi Hanna-Mari	(1)
Kovalainen Martti	(7/8)	Matti Aapomikko	(1)

Matinlompolo Tanja		Juuso Johannes	(8)
Uusitalo Tarmo	(8/8)	Mänty Juha	
Vanha Juulianna	(8/8)	Kovalainen Anne-Mari	

Kunnanhallitus 5.6.2023 alkaen

Kunnanhallituksen jäsenet	Läsnä:	Henk.koht. varajäsen:	Läsnä:
Puheenjohtaja			
Uusitalo Tarmo	(8/8)	Mänty Juha	
Varapuheenjohtaja			
Keränen Simo	(8/8)	Rundgren Lasse	
Jäsenet			
Kovalainen Martti	(6/8)	Matti Aapomikko	(2)
Laitamaa Kaisu	(7/8)	Jurva Sari	
		Koskenniemi Paulina (4.9.2023 alk.)	(1)
Matinlompolo Tanja	(8/8)	Juuso Johannes	
Romakkaniemi Hanna-Mari	(8/8)	Heinonen Jussi-Pekka	
Vanha Juulianna	(7/8)	Kovalainen Anne-Mari	(1)

3.4 Muut valtuuston valitsevat toimielimet

3.4.1 Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana yhteensä 10 kertaa ja teki päätöksen 118 asiassa. Elinvoimalautakunnan yksilöasiainjaosto kokoontui 6 kertaa ja teki päätöksen 35 asiassa.

Elinvoimalautakunnan jäsenet:	Läsnä:	Henk.koht. varajäsen	Läsnä:
Puheenjohtaja			
Muukkonen Erkki	(9/9)	Timonen Harri	-
Varapuheenjohtaja			
Saukkoriipi Sanelma	(9/9)	Juuso Johannes	-
Jäsenet			
Ylisaukko-oja Tuula	(7/9)	Senbom Leila	(2/2)
Maansaari Olavi	(8/9)	Karjalainen Erja	(0/1)
Mäki Mila	(9/9)	Konttajärvi Sari	-
Lakkala Pentti	(5/6)	Suomalainen Marko, jäsen 4.6. asti	(2/4, 0/1)
		Kukkonen Ossi 23.10. asti, Kauppi	
Niva Janne	(6/9)	Kaarlo	(2/3, -)

3.4.2 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuonna 2023 yhteensä 8 kertaa ja teki päätöksen 54 asiassa.

Keskusvaalilautakunnan jäsenet Läsnä:

Puheenjohtaja

Pantsar Jari (7/8)

Varapuheenjohtaja

Kukkonen Ossi, 23.10.2023 saakka (7/8)

Kauppi Katja, 24.10.2023 alkaen

Jäsenet

Virtanen Sinikka (8/8)

Södervall Ahti (8/8)

Matinlompola Tanja (1/8)

Varajäsenet

Juuso Olli (7/8)

Kolehmainen Seija (2/8)

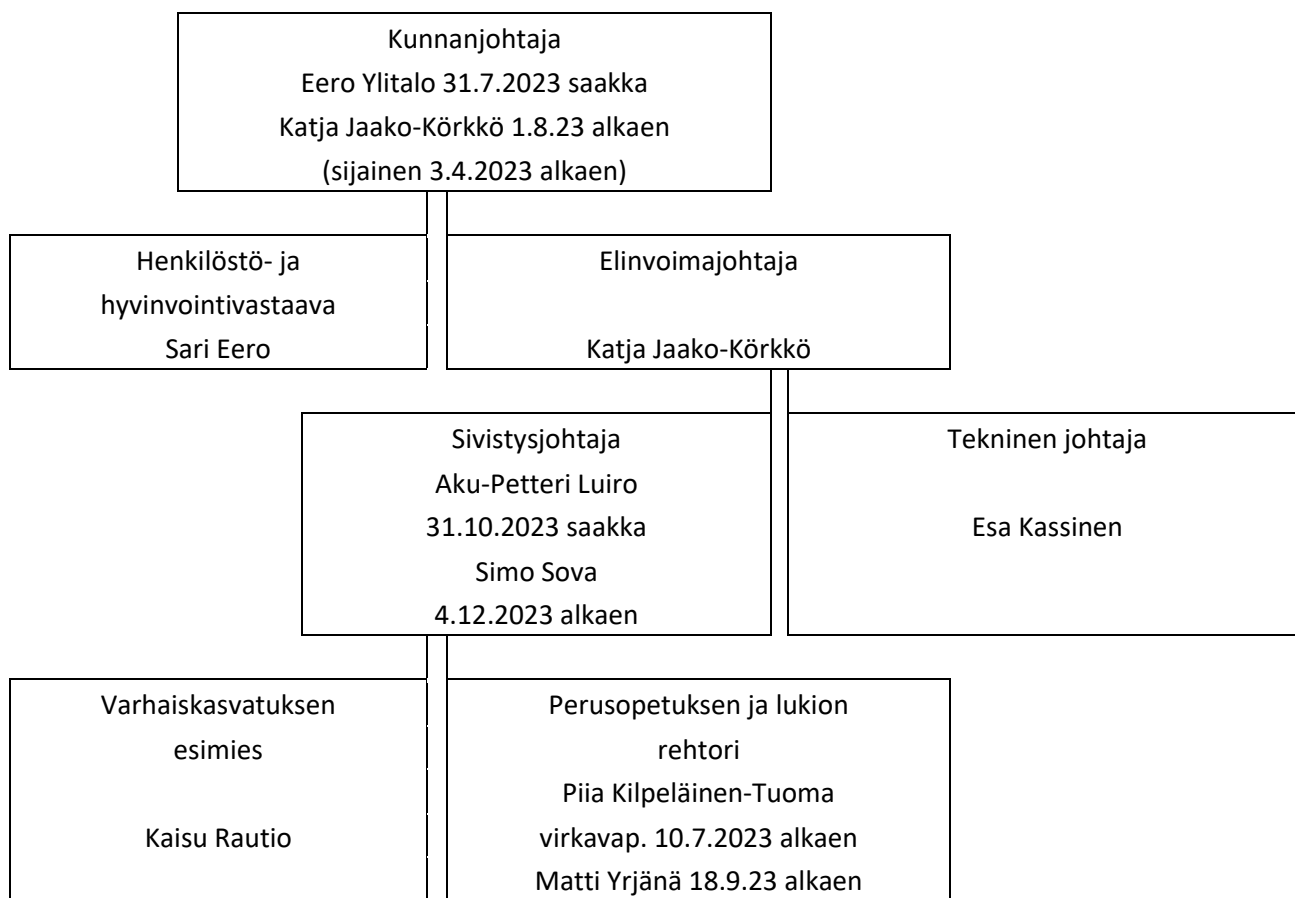
Mäkikyrö Kari, 19.3.2023 saakka

Timonen Seppo 20.3.2023 alkaen

Könönen Maarit

Timonen Harri

3.5 Viranhaltijaorganisaatio

3.5.1 Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut

Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut koostuvat seuraavista avainprosesseista: henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, tiedonhallinta- ja viestintäpalvelut sekä johdon hallinnon palvelut. Tämän avainprosessin alaisuudessa työskenteli vuoden 2023 lopussa 8 henkilöä. Avainprosessista vastasi kunnanjohtaja Katja Jaako-Körkkö.

3.5.2 Elinvoiman edistäminen

Elinvoiman edistämisen ydinprosessista vastasi elinvoimajohtaja-kunnanjohtaja Katja Jaako-Körkkö.

Vuoden 2023 lopussa elinvoimapalveluissa oli 92 henkilöä, joista 5 työskenteli Yhdyskunta ja asumispalveluissa, 2 Työ- ja yrittäjyyspalveluissa, sekä 85 Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalveluissa. Lisäksi vuoden 2023 aikana työllistettiin 10 henkilöä.

Elinvoiman avainprosessit ovat: Työ- ja yrittäjyyspalvelut, Yhdyskunta- ja asumispalvelut, Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut.

Työ- ja yrittäjyyspalvelut

Työ- ja yrittäjyyspalvelut kattavat Pellon kunnan elinkeinoelämän, maaseututoimen ja työllisyyden edistämiseen sekä nuorten työpajatoimitaan liittyvät tehtävät ja toiminnot.

Pellon kunnan elinkeinoelämän edistäminen toteuttaa pitkälti Pellon Kehitys Oy:n toiminnan kautta. Pellon Kehitys Oy:n perustehtävänä on yritysten toimintaedellytysten kehittäminen, yritystoimintaan liittyvä edunvalvonta sekä yritystoiminnan kehittämiseen liittyvä markkinointi ja tiedottaminen.

Työllisyyden edistämisen ja nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on tukea pellolaisten työllistymistä sekä ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä. Työllisyyden edistämisestä ja nuorten työpajatoiminnasta vuonna 2023 vastasi sivistysjohtaja Aku-Petteri Luiro, 4.12.2023 alkaen sivistysjohtaja Simo Sova. Maaseututoimen edistäminen on järjestetty ostopalveluna Ylitornion kunnalta ja toiminnasta huolehtii maaseutusihteerinä Henri Marjeta.

Yhdyskunta- ja asumispalvelut

Yhdyskunta- ja asumispalvelut koostuvat fyysisen toimintaympäristön palveluista, rakentamisen ohjeistamisesta, maankäytön suunnittelusta sekä vuokrauspalveluiden hallinnoimisesta.

Pellon kunta hankkii osan kiinteistötoimen ja liikuntapaikkojen palveluista Pellon kuntakonserniin kuuluvista tytäryhtiöistä. Ympäristöterveydenhuoltoon liittyvät palvelut Pellon kunta hankkii ostopalveluna Rovaniemen kaupungilta.

Yhdyskunta- ja asumispalveluista vastaa tekninen johtaja Esa Kassinen.

Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut

Palvelut muodostuvat alle kouluikäisten palvelusta, kouluikäisten ja nuorten palveluista, toisen asteen koulutuspalveluista ja vapaasta sivistystyöstä, sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluista

Varhaiskasvatus ja perusopetus

Varhaiskasvatuksesta vastasi varhaiskasvatuksen johtaja Kaisu Rautio.

Perusopetuksesta ja lukiosta vastasi perusopetuksen ja lukion rehtori Piia Kilpeläinen-Tuoma ja 18.9.2023 alkaen Matti Yrjänä.

Yläkoulun ja lukion apulaisrehtorina sekä vararehtorina toimi Juha Nikka. Alakoulun apulaisrehtorina toimi Riikka Hotakainen-Erkinheimo.

Aikuiskoulutus ja musiikkiopisto

Toiminnasta vastasi sivistysjohtaja Aku-Petteri Luiro, 4.12.2023 alkaen Simo Sova.

Pellon kunnalla on Ylitornion kunnan kanssa yhteinen Meän opisto, jota hallinnoi Ylitornion kunta. Pellon kunta varasi Meän Opiston toimistapalveluihin yhden henkilön 30 %:n työpanoksen. Musiikkiopiston palvelut ostetaan Rovaniemen musiikkiopistolta.

Kirjasto, elokuva ja kulttuuri sekä liikunta- ja nuorisopalvelut

Toiminnasta vastasi sivistysjohtaja Aku-Petteri Luiri, 4.12.2023 alkaen Simo Sova.

Pellon kunnalla on Ylitornion kunnan kanssa yhteinen Tornionlaakson kirjasto, jota hallinnoi Ylitornion kunta. Henkilöstömäärä elokuvatoiminnassa oli 0,23 ja kulttuuripalveluissa 0,2.

4 TALOUDEN KEHITYS

4.1 Yleinen talouden kehitys

Talouden yleinen kehittyminen

Suomen talous laskeutui taantumaan vuonna 2023. Talouskehitys jatkuu heikkona ja alkaa elpymään vasta 2024 vuoden lopulla. Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Suomen talous ja BKT supistui 0,5 % vuonna 2023 ja supistuu 0,2 % prosenttia vuonna 2024. Vuoden 2023 inflaatio oli keskimäärin 6,2 %. Vuonna 2024 inflaatio hidastuu ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien tuloja. Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Alijäämä kasvaa vuonna 2024 3,5 prosenttiin suhteessa BKT:en.

Kuntatalous

Kuntatalous asettui tasapainoon 2023 ja oli 1,8 miljardia ylijäämäinen. Hyvä tulos selittyy sote-uudistuksen poikkeuserillä, joista verohäntiä oli 1,4 miljardia ja takaisin perittävä valtionosuutta 0,5 miljardia. Ilman poikkeuseriä kuntatalous olisi ollut alijäämäinen. Kunnat käyttivät rahojaan investointien rahoittamiseen ja lainakannan pienentämiseen. Kuntatalouden näkymät synkkenevät dramaattisesti lähitulevaisuudessa kun poikkeuserät poistuvat. Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille.

Pellon kunta

Vuosi 2023 näyttäytyi Pellon kunnassa kaikkiaan melko vakaana ja onnistuneena taloudenhoidon vuotena.

Pellon kunnan verotulot vuonna 2023 olivat 7 229 668,25 milj. euroa. Verotulot olivat heikommat vuoden 2022 tasoon nähden n. 6,00 milj. euroa johtuen Soten poistumisesta. Valtionosuudet vuonna 2023 olivat 3 560 792,00 milj. euroa ollen vuoden 2022 tasoa pienempi 13 400 208,00 milj. euroa, johtuen Soten poistumisesta. Pellon kunnan vuosikate oli 2023 vuonna oli 2 001 152 30 milj. euroa ollen budjetoitua parempi 374 652,30 euroa.

Muut rahoitustuotot kasvoivat Pellon kunnassa sisältäen osinkotuottoja mm. Pellon Sähkö Oy:n 113 250,00 euroa ja Tornionlaakson Sähkö Oy:n 230 350,00 euroa.

Vuonna 2023 otettiin yksi uusi pitkäaikaislaina 400 000,00 euroa Kuntarahoitukselta. Kyseisellä lainalla maksettiin pois Kevan laina, koska Keva ei jatkossa myönnä enään lainoja. Pellon kunnan lainakanta on 2 248 099,00 milj. euroa ollen 691,93 euroa/asukas. Pitkäaikaisia lainoja Pellon kunta lyhensi 2023 vuonna 628 512,00 euroa ja tilapäisiä lainoja ei Pellon kunnalla ole yhtään tällä hetkellä.

Pellon kunnan tilikauden tulos oli ylijäämäinen 983 533,86 euroa.

4.2 Torniolaakson seutukunnan väestökehitys

Tornionlaakson seutukunnan väestökehitys

	2023	2022	Muutos
Pello	3 249	3 264	-15
Ylitornio	3 764	3 783	-19
Yhteensä	7 013	7 047	-34

Tornionlaakson seutukunnassa asui vuoden 2023 lopussa 7 013 henkilöä. Väestö väheni tarkastelujaksolla 34 henkilöllä.

4.3 Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuosi 2023 toi tullessaan kuntahistorian suurimman muutokseen eli hyvinvointialueiden käynnistymisen. Uudenlaiset kunnat aloittavat toimintansa 1.1.2023 ja vastuu sosiaali- ja terveyspalveluista ja pelastustoimesta siirtyivät valtion rahoittamaksi toiminnaksi ja hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Lisäksi kunnissa valmisteltiin kiivaasti uutta työllisyyden hoitotehtävää, joka siirtyy kunnille hoidettavaksi 1.1.2025.

Vuoden 2023 talousarviossa Pellon kunnalle asetettiin ydinprosesseittain strategisia tavoitteita, jotka ovat toteutuneet hyvin. Tarkempaa seurantaa tehtiin myöskin ydinprosesseittain asetettujen mittareiden osalta, jotka ovat myös pääsääntöisesti toteutuneet odotetulla tasolla. Taloudellisesti valtuusto asetti vuodelle 2023 vuosikatetavoitteeksi positiivisen tuloksen 1 626 500,00 euroa, josta poistojen jälkeen jäisi 526 290,00 euroa ylijäämää.

Pellon kunnan vuosi 2023 oli taloudellisesti hyvä johtuen erilaisista positiivisista eristä. Tulo- ja kiinteistövero toteutuma talousarvioon 2023 nähden oli arvioitua parempi. Tuloveroja kertyi 309 875,17 euroa enemmän ja kiinteistöveroja 62 138,01 euroa enemmän. Yhteisöveroja on kertynyt 34 344,93 euroa vähemmän.

Pellon Sähkö Oy:ltä saatiin osinkotuloja 113 250,00 euroa ja Tornionlaakson Sähkö Oy:ltä 230 350,00 euroa.

Toimintamme oli ylijäämäinen 983 533,86 euroa.

Vuonna 2023 otettiin yksi uusi pitkäaikaislaina 400 000,00 euroa Kuntarahoitukselta. Kyseisellä lainalla maksettiin pois Kevan laina, koska Keva ei jatkossa myönnä enään lainoja. Pitkäaikaisten lainojen kokonaismäärä on 2 248 099,00 euroa ollen 691,93 euroa/asukas. Pitkäaikaisia lainoja Pellon kunta lyhensi 2023 vuonna 628 512,00 euroa ja lyhytaikaisia lainoja Pellon kunnalla ei ole yhtään tällä hetkellä.

Toimintakate

Vuonna 2023 toimintakate oli -9 097 318,47 milj. euroa. Toimintakate heikkeni vuoden 2022 tasoon nähden Soten poistumisen vuoksi ollen edellisvuonna -29 171 000,00 milj. euroa.

Toimintatuottojen laskua oli 2022 vuoden tasoon nähden luonnollisesti, koska sote tuotot ovat poissa, mutta muut toimintatuotot kasvoivat positiivisen vuokratulokertymän vuoksi ollen yhteensä 2023 vuonna 2 283 279,05 milj. euroa.

Soten myötä toimintakulut koko Pellon kunnassa laskivat. Suurin kuluerä on henkilöstökulut ja ne menivät

jopa alle 2023 budjetoidun tavoitteen ollen 4 019 352,63 milj. euroa.

Verotulot

Pellon kunnan verotulot olivat 2023 vuonna 7 229 668,25 milj. euroa. Tulovero ja kiinteistövero toteutuma talousarvioon 2023 nähden oli arvioitua parempi. Tuloveroja kertyi 309 875,17 euroa enemmän ja kiinteistöveroja 62 138,01 euroa enemmän. Yhteisöveroja on tullut 34 344,93 euroa vähemmän vähemmän.

Valtionosuudet

Valtionosuudet vuonna 2023 oli 3 560 792,00 euroa, ollen 2022 vuonna 16 961 097,00 milj. euroa eli 13 400 305,00 milj. euroa pienempi.

Rahoitustuotot ja -kulut

Merkittävimmät rahoitustuotot sisältävät Pellon Sähkö Oy:n 113 250,00 euroa ja Tornionlaakson Sähkö Oy:n 230 350,00 euroa osinkotuottoja.

Vuosikate

Vuosikate 2023 oli 2 001 152,30 euroa, joka oli 2022 vuoden tasoa parempi 284 914,65 euroa.

Investoinnit

Vuonna 2023 investointien sitova määräraha oli 1 508 000,00 euroa ja toteuma vuonna 2023 oli 594 278,70 euroa. Investointien toteuma jäi vajaaksi - 913 721,30 euroa.

Velkamäärän kehitys

Pellon kunnan lainakanta supistui vuoden 2023 aikana, joka on 691,93 euroa / asukas.

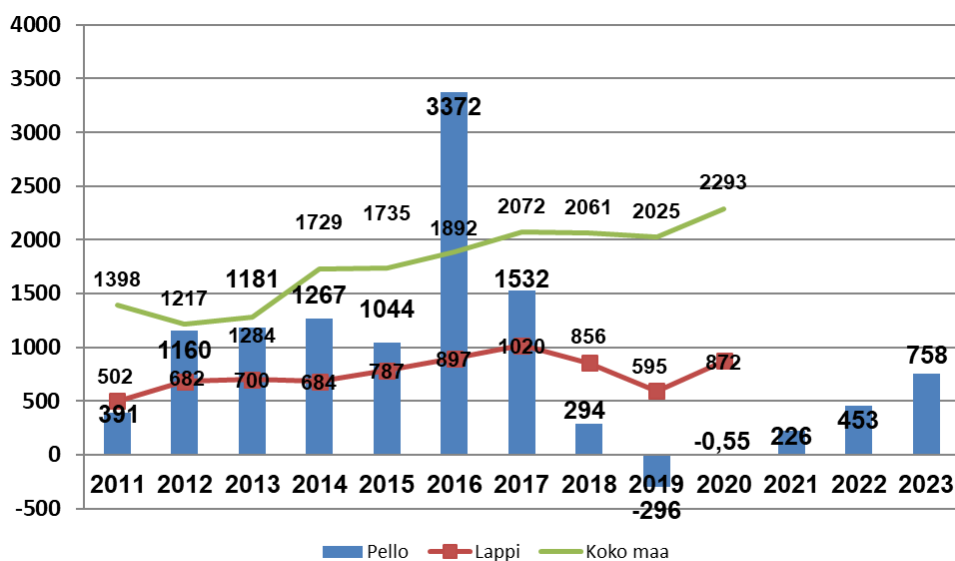
Tilikauden tulos

Tilikauden tulos ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutosta oli 931 233,86 euroa.

Tilikauden ali- ja ylijäämä

Toimintamme oli ylijäämäinen 2023 vuonna 983 533,86 euroa ja vuonna 2022 ylijäämä oli n. 736 000 euroa.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas

4.4 Tilikauden vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pellon kunta mukaillee toiminnassaan kuntastrategiaa.

Pellon kunnan strategiset painopisteet 2023 vuodelle:

Pellon kunnan hallinto rakentuu kahdesta ydinprosessista

- strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut
- elinvoiman edistäminen

Laadullisina tavoitteina kunta on pyrkinyt mm. toteuttaa aidosti ennakoivan, prosessimaisen ja toimintaa tukevan taloussuunnittelun sekä toteuttaa tuloksellista ja tarkoituksenmukaista konserniohjausta. Tavoitteen osalta ollaan onnistuttu kohtuullisen hyvin. Onnistumista tukevat esimerkiksi suunnittelua ja seurantaan helpottavien ja laajemman seurannan mahdollistavien ohjelmistojen käyttöönotto.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen Pellon kunnan kassavarat olivat 212 500,89 euroa.

Vuoden 2023 aikana supistui Pellon kunnan lainakanta, joka on 691,93 euroa / asukas.

Vuoden 2023 vuosikate oli positiivinen (2 001 152,30) ja poistojen (1 069 918,44 milj. euroa) kanssa tilikauden tulokseksi muodostui 983 533,86 euron ylijäämä.

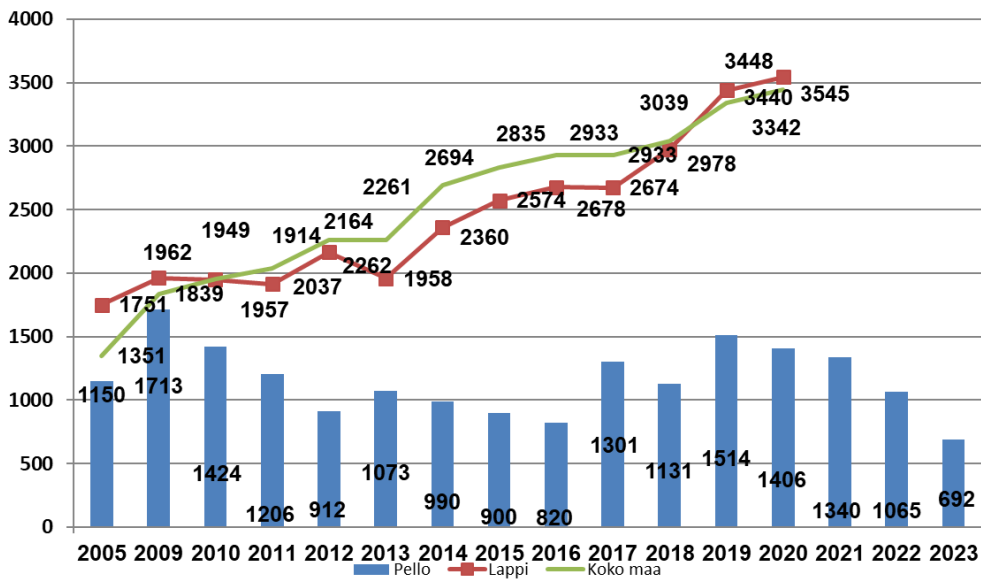
Tuleva talouden kehitys vuonna 2024 haastaa Pellon kuntaa ollen jo talouarviövaiheessa reusti miinusmerkkinen. Merkittävät valtionosuuden leikkaukset rokottavat Pellon kunnan taloutta vuodesta 2024 pysyvästi. Myöskään tuleva uusi työllisyysneuvottelu ei ole kovinkaan tuloksekasta rahoituksen näkökulmasta Pellon kunnalle. Tulevina vuosina sote-kiinteistöihin ja vuokratuottoihin liittyy isoja riskejä.

Toisaalta ennakoitiin muuttunutta helpommaksi hyvinvointialueiden aloittaessa vuoden 2023 alussa, mikä potentiaalisesti lisää kunnan mahdollisuuksia myös suunnitelmallisempaan talouden johtamiseen. Erityistä huomiota kunnassa on edelleen kiinnitettävä oman toiminnan tehostamiseen digitalisaatiota hyödyntäen ja uusiin toimintatapoihin, sekä mahdollisten uusien yhteistyökumppaneiden aktiiviseen kartoittamiseen.

Jatkossa kunnalle jäävien toimintojen puitteissa etenkin kunnan veto- ja pitovoimaisuuden kehittämiseen on keskityttävä aiempaa enemmän. Lisäksi tulee huomioida kunnassa toimivien ja toimintaa suunnittelevien yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen. Pellon kunnan menestyminen on pitkälti riippuvainen pellolaisten yritysten menestymisestä ja elinvoimasta.

Työllisyyden ja elinkeinojen kehittämisen palvelut siirtyvät kuntien vastuulle 2025 vuoden alusta. Valmisteilla oleva uudistus tuo sekä työttömät työnhakijat että uuden valtioneosuustehtävän kunnille. Uudistuksen tavoitteena on edistää työttömien työnhakijoiden nopeaa työllistymistä yrityksiin, jossa alueen tarpeet resurssit saatetaan yhteen vahvistamaan kunnan elinvoimaisuutta lähipalvelut säilyttäen.

Lainakanta euroa / asukas

4.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnan maksuvalmius vuonna 2023 oli edellistä vuotta hieman heikompi. Vuonna 2023 kunnan kassan riittävyys oli 6,2 päivää. Aikaisempina vuosina kassan riittävyys on ollut 0,8 - 15,1 päivää:

Vuosi 2023	6,2 päivää
Vuosi 2022	9,0 päivää
Vuosi 2021	15,1 päivää
Vuosi 2020	9,0 päivää
Vuosi 2019	0,8 päivää
Vuosi 2018	2,0 päivää
Vuosi 2017	3,0 päivää

4.6 Kunnan henkilöstö

Pellon kunnan palveluksessa oli yhteensä 100 henkilöä vuoden 2023 viimeisenä päivänä. Näistä vakinaisessa palvelussuhteissa 62, määräaikaessa palvelussuhteessa 35 ja palkkatuella työllistettynä 4. Näistä strategisen johdon, hallinnon ja talouden palveluissa työskenteli yhteensä 8 henkilöä, ja loput 92 elinvoimapalveluissa.

Henkilöstömäärän vertailu vuoden lopussa 2015–2022

Määrä 31.12.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vakinaiset	232	224	228	220	216	235	229	62
Määräaikaiset	77	75	64	75	82	69	97	35
Työllistetyt	22	27	14	13	11	16	12	4
Yhteensä	331	326	306	308	309	320	338	100

Kunnassa on laadittu erillinen henkilöstökertomus vuodelta 2023.

4.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Pellon kunnan keskeinen tavoite strategiansa mukaisesti on pysyä itsenäisenä kuntana. Itsenäisyys ei tarkoita sitä, että kunta eristäytyisi ympäristöstään, vaan sitä, että se säilyttää päätösvalan niin pitkälle kuin mahdollista kuntalaisia ja kunnan tulevaisuutta koskevissa asioissa.

Suurimpia haasteita tuon tavoitteen saavuttamiselle on väestömäärän ja ikärakenteen kehitys. Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde uhkaa edelleen kehittyä epäsuotuisasti.

Lisäksi tulevien vuosien valtionosuusien pienentyminen ja lisäleikkauset yhdessä hintavan työllisyydenhoidon järjestämisen kanssa haastavat jatkossa Pellon kunnan taloutta.

	Väestöllinen huoltosuhde (ennuste)				
	2022	2023	2024	2025	2030
Pello	111,4	116,7	120	123,6	133,3

Vuosikymmeniä puheena ollut osaavan työvoiman saatavuuden vaikeus on realisoitunut myös Pellossa. Useat kunnassa toimivat yritykset kipuilevat työvoiman saatavuuden kanssa ja isojen ikäluokkien eläköityminen lisää entisestään haasteita rekrytoinneille. Pula osaavasta työvoimasta koskee jo lähestulkoon jokaista alaa. Vuoden 2023 aikana Pellon kunnassa ja kunnan alueella olevissa yrityksissä on jatkuvasti ollut useita avoimia työpaikkoja haussa.

Koulutus ja sivistys ovat tärkeitä elivoimaan vaikuttavia tekijöitä. Pellon kunnassa toimii laadukas lukio, joka mahdollistaa nuorille opiskelupaikan kotikunnassa. Lukion rinnalle on erittäin tärkeää saada enemmän mahdollisuuksia toisen asteen ammatilliselle koulutukselle Pelloon. Nykytilanteessa peruskoulun päättävistä

nuorista jopa yli puolet hakeutuvat muille paikkakunnille jatko-opintoihin, pääasiassa Kemiin, Tornioon tai Rovaniemelle. Varsin usein nuoret myös jäävät kyseisille paikkakunnalle työelämään ja perheen perustamiseen.

Tästä syystä Pellon kunnan tulee edelleen aktiivisesti työskennellä sen eteen, että myös toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaminen "kotoa käsin" olisi mahdollista pellolaisille nuorille. Pellon kunta on perustanut koulutuksen kehittämistyöryhmän, joka kokoontuu säännöllisesti kouluasioiden äärelle. Ammattiopisto Lappia avasi pitkän ajan jälkeen Pelloon opintopolkuun opiskelupaikkoja kolmeen tutkintoon. Samoin Pellon kunta on aloittanut yhteistyön Finest Futuren kanssa saadakseen Pellon lukioon ulkomailta toisen asteen opiskelijoita. 2023 vuoden syksyllä saimme ensimmäiset kansainväliset opiskelijat Myanmarista Pellon lukioon.

4.7.1 Riskienhallinta: Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut

Pellon kunnan hallintosäännön 94 § mukaan riskienhallinnan tavoitteena on kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta koskien **strategisia tavoitteita, operatiivisia tavoitteita, raportoinnin luotettavuutta** sekä **lakien ja ohjeiden noudattamista**.

Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten tai toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä tai uhata organisaation mainetta. Riski ei ole ainoastaan negatiivisen asian mahdollinen tapahtuminen, vaan myös se, että jokin voimavarojen mahdollistama hyvä jää toteutumatta.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla:

- Tunnistetaan ja kuvataan kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyviä riskejä,
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa toimintojen jatkuvuus ja kunnan palvelujen häiriötön tuottaminen.

Riskien hallintaa toteutetaan käytännössä säännöllisesti toteutettavilla riskien arvioinneilla. Suuri osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Toimiva riskienhallinta on osa hyvää johtamista, toiminnanohjausta ja palveluiden laadunvarmistamista. Se kuuluu osana strategia- ja talousarvioprosessiin sekä toiminnan suunnitteluun.

Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat tulee sisällyttää mm.

- Johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin,
- toiminnan ja talouden sekä investointien riski- ja lisäarvoperustaiseen suunnitteluun sekä
- toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Taloushallinnossa kohdattiin jonkin verran haasteita ja strategiseen johtamiseen tarvittiin 200 000,00 euron lisämääräraha, jonka valtuusto myönsi 13.12.2023 § 66. Lisämäärärahan tarve johdon hallinnon palveluissa oli 70 000,00 euroa, henkilöstöpalveluissa 10 000,00 euroa talouspalveluissa 120 000,00 euroa. Johdon

hallinnon palveluiden ylitys johtuu pääosin palkkakustannusten ylityksestä, jonka taustalla on kunnanjohtajan eläköityminen sekä kokouspalkkioiden toteutuminen arvioitua suurempana. Henkilöstöpalveluiden ylitys johtuu Kevan tasausmaksun tarkistamisesta loka-joulukuussa. Talouspalveluiden ylitys johtuu taloushallinnon palveluiden ulkoistamisesta Monetra Oy:lle, mihin ei oltu varauduttu talousarviossa. Lisäksi 'lisäkuluja aiheutti uuden maksuliikenneohjelman käyttöönotosta.

Kunnan toiminnoissa, jotka ovat yhden henkilön varassa, ovat varsin haavoittuvia. Tämä on tilanne palkkahallinnossa. Muilta osin sijaisjärjestelyt olemme kehittäneet toimiviksi.

Vuoden 2023 aikana on valmisteltu kokousohjelmistojen muutosta sähköisen arkistoinnin mahdollistavaan versioon. Valmistelu saatiin valmiiksi vuoden 2023 lopussa, mikä mahdollisti päivitetyn ohjelmiston käyttöönoton 1.1.2024 alkaen. Vuoden 2023 aikana valmistui suorja siirtoja sähköiseen arkistoon siten, että talous- ja palkkahallinnon ohjelmista otettiin käyttöön arkistoitavien materialien suorasiirto. Valmistelutyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä lukion ohjelmistoista sähköiseen arkistoon alkoi.

Kunnassamme on edelleen aktiivisesti etsittävä vaihtoehtoisia toimintamalleja kriittisten toimintojen toimintavarmuuden kehittämiseksi sekä taloudellisen tasapainon saavuttamiseksi. Tämä on syytä ottaa huomioon tulevaisuudessa ohjaavissa suunnitelmissa ja päätöksissä.

4.7.2 Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2023: Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut

Pellon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista. Ohjeet koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Kunnanvaltuuston päättämien perusteiden mukaan kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Sisäisen valvonnan osa-alueet jakaantuvat, sisäiseen tarkkailuun, seurantaan, ja sisäiseen tarkastukseen.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa. Prosessien omistajien vastuulla on ensisijaisesti vastuuprosessinsa toiminnallinen ohjaus ja yhteistyön kehittäminen liittyen sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta vastaa kukin esimies. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan aiotulla, hyväksytyllä tavalla ja tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Sisäisellä tarkkailulla pyritään lisäämään ja varmistamaan kunnan kaikkien toimintojen ulkoista luotettavuutta. Hyvä sisäinen tarkkailu vähentää vahinkojen ja menetysten vaaraa.

Sisäinen seuranta on luottamushenkilöiden ja toimielinten suorittamaa sisäistä valvontaa. Seurannassa toimielin vertaa asetettuja tavoitteita ja päätöksiä aikaansaatuun tuloksiin. Lisäksi toimielin vaalii hyvää hallintotapaa ja seuraa, että esimiehet toteuttavat sisäistä tarkkailua. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvin osa. Se on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa. Se on tarkastustarkoituksessa tehtävää valvontaa. Tarkastuksen kohde tietää suorituksensa olevan arvioinnin kohteena.

Sisäinen tarkastus suoritetaan toimivan johdon alaisuudessa, ja sen ensisijaisena kohteena ovat toimintalinjaukset, toimintaperiaatteet, toimintaresurssien käyttö ja tavoitteiden toteuttaminen. Pellon kunnassa ei toistaiseksi ole erillistä viranhaltijaa/työntekijää sisäistä tarkastusta varten. Sisäiseen tarkastukseen voidaan käyttää ulkopuolista tahoja. Sisäisen valvonnan kokonaisuudesta sisäinen tarkastus on toissijaista.

Strategisen johtamisen sekä hallinnon ja talouden palveluiden ydiprosessissa sisäistä tarkkailua on toteutettu toimintavuonna 2023 jatkamalla sekä sisäisen, että ulkoisen viestinnän kehittämistä. Hybridityön kehittämistä jatketaan edelleen. Konkreettisina toimenpiteinä on järjestetty tai sovittu järjestettäväksi koulutuksia käytössä olevien tietoteknisten työkalujen käyttämiseen, kunnan intranetin käyttöönoton aikataulu sekä aktiivisesti päivitetty viestintään liittyviä käytänteitä ja on järjestetty myös viestintään liittyvää koulutusta.

Sisäisen seurannan suhteen tuomintavuonna 2023 jatkettiin edellisen vuoden alussa aloitettua tehostettua viestintää sekä luottamushenkilöorganisaatioon että henkilöstöön. Päätösten seuranta edesautettiin sillä, että esimerkiksi kaikki viranhaltijapäätökset, jotka tietosuojaan puolesta ovat julkaistavissa, julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Viestintätyöryhmä perustettiin syksyllä 2022. Viestintätyöryhmässä käsiteltiin ja linjattiin ajankohtaisia viestintään liittyviä asioita. Viestintätyöryhmässä työstettiin kunnan viestintäohjetta, joka 2024 vuoden alussa on valmis ja hyväksytty. Työryhmän toimintaa kehitetään jatkuvasti. Valtuuston kokoukset striimattiin suorana lähetyksenä ja kuntalaisilla oli mahdollisuus seurata valtuuston päätöksetekoa reaaliaikaisena myös etäyhteydellä.

Sisäisen tarkastuksen suhteen tehtiin tiivistä yhteistyötä tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan kanssa. Valmisteilla olevissa asioissa hyödynnettiin tilintarkastajan asiantuntemusta. Tarkastuslautakunnalle annettiin seikkaperäinen selonteko sekä tapahtuneista toimenpiteistä, talouden tilanteesta sekä valmistelussa olevista merkittävistä asioista. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt toiminnassaan tehtäviensä rajoissa huomiota myös kuntakonsernin omistajaohjaukseen.

4.7.3 Riskienhallinta: Elinvoiman edistäminen

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Näin on kirjattu kuntalakiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan. Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat tulee sisällyttää mm. johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin, toiminnan ja talouden sekä investointien riski- ja lisäarvoperustaiseen suunnitteluun, toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Pellon kunnan tulee huolehtia myös siitä, että sen palveluksessa olevilla henkilöillä on aina tarvittava tieto käsiteltävien asiakirjojen julkisuudesta, tietosuoja- ja tietoturvallisuusjärjestelyistä, sekä osaaminen annettujen ohjeiden noudattamisesta. Pellon kunnassa noudatetaan kaikessa tietojenkäsittelyssä hyvää tiedonhallintatapaa.

Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalaki. Pellon kunnan hallintosääntöön on yhdistetty myös kunnan johtosäännöt: valtuuston työjärjestys, palkkio- ja matkustussääntö, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä tarkastussääntö.

Lähiuosina Pellon kunnan haasteena ja merkittävänä riskitekijänä on nähtävä henkilöstön ja viranhaltijoiden perehdytys, henkilöstötarpeen ennakoitavuus sekä erityisesti hiljaisen tiedon siirtäminen ja jakaminen. Pellon kuntaorganisaation olisi myös pystyttävä omaksumaan ratkaisukeskeinen ja nopeammin oppivan organisaation luonne, jossa vuorovaikutus ja tietojen sekä taitojen jakaminen toteutuisi laadukkaalla ja samanaikaisella viestinnällä. Toimenpiteisiin on jo alettu ja esimerkiksi perehdyttämisen osalta rakennetaan selkeitä toimintatapoja tilanteisiin, joissa kunnassa tapahtuu eläköitymisiä tai uusi viranhaltija aloittaa työssään kun edeltäjä ei pääse häntä perehdyttämään.

Sisäistä tiedonkulkua hoidetaan edelleen keskinäisellä kanssakäymisellä, niin konserniyhtiöiden, laajennetun johtoryhmän kuin perinteisten työyksiköiden kokousten avulla. Lisäksi laaja-alaisen viestinnän kanavoina hyödynnetään aiempaa paremmin käytössä olevia tietoteknisiä ratkaisuja ja pohditaan myös uusia toimintatapoja. Kunnassa on perustettu viestintätyöryhmä, joka kokoontuu kuukausittain. Siellä ovat edustettuina keskeiset vastuualueiden viestijät. Kunnan intranetin käyttöönotto tapahtui vuoden 2023 aikana. Pellon kunnan viestintäohje valmistui 2023 vuoden aikana ja se hyväksyttiin 2024 vuoden alussa. Vuoden 2023 aikana Pellon kunnan johtoryhmä on kokoontunut viikoittain pääasiassa joka torstai. Näiden palaverien avulla on pystytty parantamaan sisäisen tiedonkulun ohella myös viranhaltijoiden käytännön työtä. Johtoryhmän työskentely on ollut sujuvaa ja tiedottamisen parantuminen on havaittu myös henkilöstön keskuudessa. Laajennettu johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa ja kunnanviraston viikkopalaveri pidetään joka toinen keskiviikko. Muutosta tehtiin kokouskäytäntönsä, että viikkopalaveri on jatkossa kerran kuukaudessa ja hallintotiimin oma palaveri kerran kuukaudessa.

Toiselle asteelle hakevien nuorten ikäluokka on keskimäärin Pellon kunnassa 20 nuorta. Jatkoa ajatellen olisi kunnan elinvoiman kannalta tärkeää, että mahdollisimman moni jäisi kotikuntaan opiskelemaan toiselle asteelle, eikä lähtisi pois kaupunkeihin. On merkittävä riski esimerkiksi luokion monimuotoisuuden säilyttämiselle jos opiskelijamäärä pienenee vuosi vuodelta.

Nylypäivän koulumaailma monimuotoistuu vuosi vuodelta ja kohtaa erilaisia haasteita. Henkilöstön osaaminen, jaksaminen ja turvallisuus voivat koitua riskiksi. Huolta aiheuttaa myös henkilöstön vaihtuvuus ja työhyvinvointi vuonna 2023.

4.7.4 Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2023: Elinvoiman edistäminen

Kunnan toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä jaetaan ulkoiseen ja sisäiseen valvontaan. Kunnan valvontajärjestelmästä säädetään kuntalaissa (Kuntal, 410/2015). Pellon kunnassa ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat valvontajärjestelmän, jolla varmistetaan kunnan toiminnan tavoitteellisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus.

Ulkoinen valvonta on kunnan johdosta riippumatonta ulkopuolista valvontaa, johon kuuluvat valvontaviranomaisten toiminta, tarkastuslautakunnan arviointi ja lakisääteinen tilintarkastus. Sisäinen valvonta on puolestaan johtamis- ja hallintojärjestelmän osa, jonka tavoitteena on auttaa kunnan organisaatiota saavuttamaan toiminnalleen asetetut tavoitteet. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, minkä vuoksi sisäinen valvonta sisältyy kaikkiin kunnan toimintoihin. Sisäinen valvonta on strategista ja realistista toiminnan ja talouden suunnittelua sekä toiminnan seuraamista, jatkuvaa arviointia ja poikkeamiin reagointia. Käytännössä sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan.

Lisäksi sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että päätösten perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja resurssit turvataan. Sisäinen valvonta on siis riskien ennaltaehkäisyä ja laadukkaan johtamisen varmistamista.

Elinvoiman edistämisen toimintaa Pellon kunnassa valvoo elinvoimalautakunta, jonka päätöksiä valvovat niin kunnanhallitus kuin tarkastuslautakunta. Elinvoiman edistämisen vastuualueen lautakuntatyöskentelyssä ei ole todettu puutteita.

Elinvoimalautakunta on kokouksessaan 23.1.2023 § 5 ja § 6 vahvistanut käyttötaloussuunnitelman ja päättänyt elinvoimalautakunnan määrärahojen käytöstä ja tositteiden hyväksymisestä vastaavat viranhaltijat vuodelle 2023. Tositteita hyväksyttäessä on lain ja kunnan omat määräykset ja ohjeet pyritty huomioimaan.

Toiminnallisesti ja taloudellisesti vuonna 2023 tavoitteissa pysyttiin kohtuullisen hyvin.

Elinvoimalautakunnan kokouksissa on säännöllisesti käsitelty myös kunnan talouden toteumaa Opiferuksen raporttien mukaisesti. Näin on pystytty seuraamaan määrärahojen riittävyyttä sekä puuttumaan mahdollisiin poikkeamatilanteisiin etenkin elinvoimapalveluiden ydinprosessin osalta. Vuoden 2023 osalta talouden seuranta ja ennakointi onnistui elinvoimapalveluiden osalta hyvin.

Yhteistyö etenkin lautakunnan puheenjohtajan ja asioiden valmistelijoiden välillä on ollut tiivistä ja hyvää. Tavoitteena oli tavata aina ennen kokouksen asialistojen lähettämistä ja keskustella kriittisimpien asioiden valmistelusta jo ennen kokouksia, valmistelun aikana. Tavoite toteutui. Lautakunnan käsiteltäväksi tuotujen asioiden valmistelu onnistui toimintavuonna 2023 hyvin. Vuoden aikana elinvoimalautakunta kokoontui 9 kertaa ja teki päätöksen 103 asiassa. Elinvoimajaosto kokoontui 6 kertaa ja teki päätöksen 35 asiassa.

Elinvoimalautakunta on toteuttanut vuoden 2023 aikana sille asetettuja tavoitteita mm. seuraavilla päätöksillä ja toimenpiteillä:

- koulujen työajat 2024-2025 ja opetussuunnitelmien hyväksyminen
- varhaiskasvatuksen laadunjärjeslmä Valssin käyttöönottoaminen
- vuoden 2022 pellolaisten urheilijoiden palkitsemiset ja stipendit
- kulttuuripalkinto 2023

Elinvoimapalveluissa tehtiin vuonna 2023 viranhaltijapäätöksiä seuraavasti:

- elinvoimajohtaja: 7 kpl
 - sivistysjohtaja 36 kpl
 - tekninen johtaja 8 kpl
 - rakennusmestari / rakennustarkastaja:
 - rakennusluvat 49 kpl
 - toimenpideluvat 18 kpl
 - maisematyöluvat 2 kpl
 - rakennusluvan jatkoaikaluvat 7 kpl
 - toimenpideilmoitukset 21 kpl
 - purkamisluvat 8 kpl
 - purkamisilmoitukset 2 kpl
 - poikkeamisluvat 30 kpl
 - varhaiskasvatuksen johtaja 309 kpl
- Perusopetuksen ja lukion rehtori 56 kpl.

5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA KOKONAISTALOUDEN TUNNUSLUVUT

5.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tuloslaskelma (1000 eur)

Tuloslaskelma (1 000 €) ulkoiset	2023	2022
TOIMINTATUOTOT	2 241	4 636
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		
TOIMINTAKULUT	- 11 338	- 33 808
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 9 097	- 29 171
VEROTULOT	7 230	13 169
VALTIONOSUUDET	3 561	16 961
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	308	758
Korkotuotot	38	9
Muut rahoitustuotot	372	767
Korkokulut	- 97	- 14
Muut rahoituskulut	- 5	- 4
VUOSIKATE	2 001	1 716
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 1 070	- 1 032
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
TILIKAUDEN TULOS	931	684
VARAUSTEN JA RAH.MUUTOKSET	52	52
Poistoeron muutos	52	52
Varausten muutos		
Rahastojen muutos		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	984	736

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut %	-20	-14
Vuosikate/Poistot %	-187	-166
Vuosikate euroa/asukas	614	526
Asukasmäärä	3249	3264

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyyttä tilikaudelle jaksotettuihin menoihin, jotka laskelmassa on esitetty määrättyssä etuoikeusjärjestyksessä. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta-, käyttö- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikatetta eli kunnan rahoitustulosta tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten

tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

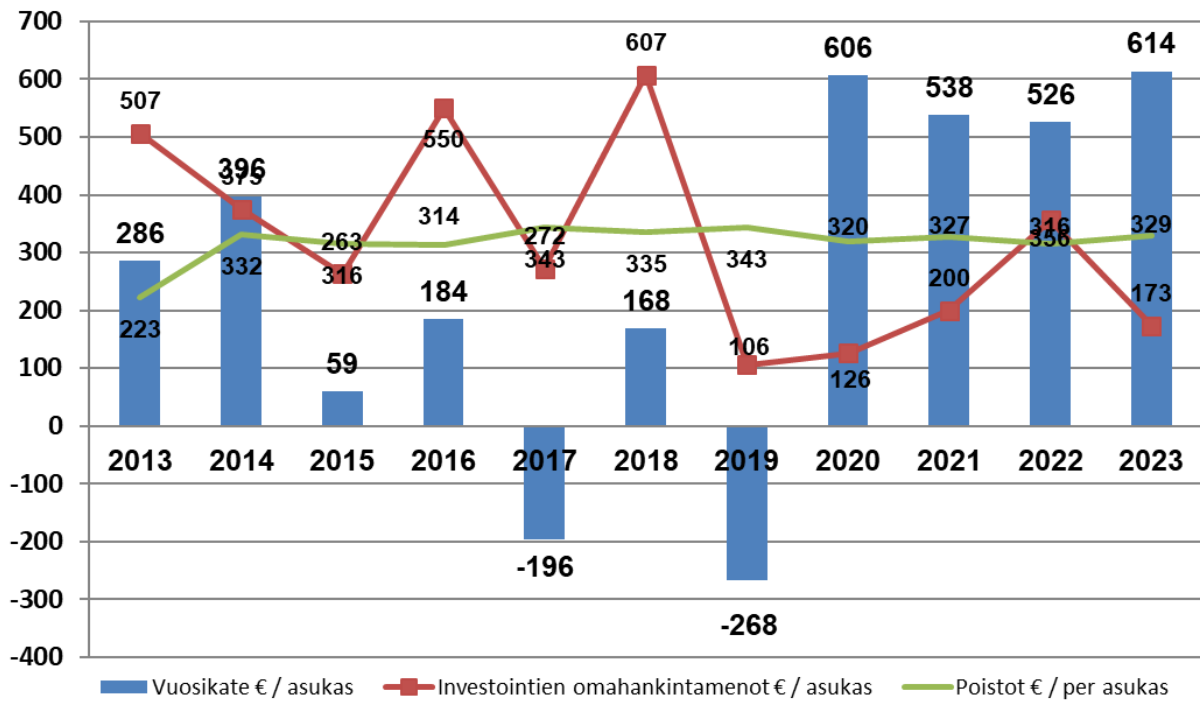
= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vuosikate/as, investointien omahankintamenot/as ja poistot ja arvonalentumiset/as.

5.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 001	1 716
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-58	-23
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-594	-1 252
Rahoitusosuudet investointeihin	31	90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	62	52
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 442	583
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-109
Antolainasaamisten vähennykset	10	32
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	400	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-629	-228
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000	-710
Muut maksuvalmiuden muutokset	-889	-79
Rahoituksen rahavirta	-2 108	-1 094
Rahavarojen muutos	-666	-511
Rahavarat 31.12.	213	879
Rahavarat 1.1.	879	1 390
	-666	-511
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	3977	2537
Investointien tulorahoitus, %	355,0	147,7
Laskennallinen lainanhoitokate	5,6	3,9
Lainanhoitokate	7,3	7,1
Kassan riittävyys, pv	6	9
Asukasmäärä	3249	3264

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja

joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate:

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanhoitolyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään kokokulut ja jossa saatu summa jaetaan kokokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. 2019

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate:

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Kassan riittävyys (pv):

= $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassastamaksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

5.3 Tase ja sen tunnusluvut

KUNNAN TASE

VASTAAVAA	2023	2022
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	69	112
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	69	112
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 744	1 696
2. Rakennukset	8 994	9 574
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 988	1 150
4. Koneet ja kalusto	24	154
5. Muut aineelliset hyödykkeet	38	38
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	86	754
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	12 874	13 367
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	3 278	4 127
3. Muut lainasaamiset	810	770
4. Muut saamiset	66	116
Sijoitukset yhteensä	4 154	5 013
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	34	28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	34	28
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
3. Valmiit tuotteet	0	64
Vaihto-omaisuus yhteensä	0	64
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2. Lainasaamiset	26	34
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	26	34
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	129	575
2. Lainasaamiset	103	60

	3. Muut saamiset	612	1 171
	4. Siirtosaamiset	281	313
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 124	2 119
III	Rahoitusarvopaperit		
	1. Osakkeet ja osuudet	2	2
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	2	2
IV	Rahat ja pankkisaamiset	213	879
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 497	21 618
	VASTATTAVAA	2023	2022
A.	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	11 715	11 287
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 480	744
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	984	736
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	14 179	12 767
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
	1. Poistoero	567	619
	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	567	619
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	1. Valtion toimeksiannot	0	29
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	28	29
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	28	58
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	2 055	1 848
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	400
	Pitkäaikainen yhteensä	2 055	2 248
II	Lyhytaikainen		
	1. Joukkovelkakirjalainat	0	1 000
	2. Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	193	149
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	80
	6. Ostovelat	450	1 530
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	146	480
	8. Siirtovelat	879	2 687
	Lyhytaikainen yhteensä	1 668	5 926

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 723	8 174
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 497	21 618
KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
KUINNAN TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	80	61,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	29	23,5
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	2 463	1480
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	758	453
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 248	3 477
Lainakanta 31.12., €/asukas	692	1065
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	14 612	3865
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	4 497	1184
Lainasaamiset, 1000 €	914	770
Asukasmäärä	3249	3264

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon [16.12.2008]. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina [17.11.2009].

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää [17.11.2009].

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot lasketaan laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

PELLON KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2 241	16,14	Toimintakulut	11 338	82,98
Verotulot	7 230	52,06	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	3 561	25,64	Korkokulut	97	0,71
Korkotuotot	38	0,27	Muut rahoituskulut	5	0,04
Muut rahoitustuotot	372	2,68	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien	-58	-0,42	- Pakollisten varausten lis.(+), väh(-)	0	0,00
hyödykkeiden luovutusvoitot			- Pysyvien vastaavien		
Investoinnit			hyödykkeiden luovutustappiot		
Rahoitusosuudet			Investoinnit		
investointimenoihin	31	0,22	Investointimenot	594	4,35
Pysyvien vastaavien					
hyödykkeiden luovutustulot	62	0,45	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	10	0,07	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	629	4,60
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	400		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 000	7,32
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Oman pääoman vähennykset	0	
Oman pääoman lisäykset					
Kokonaistulot yhteensä	13 887	100,00	Kokonaismenot yhteensä	13 663	100,00

Täsmäytys:

Kokonaistulot-Kokonaismenot =	13887-13663	224
Muuta maksuvalmiuden muutokset+Rahavarojen muutos=	-666-890	224

5.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen

	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	5	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt		2
Yhteensä	9	2

Pellon kunnan konserniin kuuluvat kunnan määräysvallassa olevat seuraavat yhteisöt

Tytäryhteisöt:	Omistusosuus %
Kiinteistö Oy Pellon vuokra-asunnot	100%
Pellon Serviisi Oy	99%
Asunto Oy Mukanvainio	60,25%
Pellon Kehitys Oy	80%
Pellon Energia Oy	100%
Vihreä Pysäkki Oy	100%
Pellon laskettelurinteet Oy	86,64%

Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

Asunto Oy Äijänmäki	33,16%
Blue Ice Art Oy	48,78%

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Kemi-Torniolaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	5,90%
Lapin liitto	2,07%

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Pellon kunnan omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen 12.9.2016 (§ 47).

Toimivallan ja – vastuunjako konserniohjauksessa

Konserniohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaa konsernijohto, jonka muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus on delegoinut konserniohjauksen ja omistajaohjauksen kunnanhallituksen alaisen jaoston, kehitysjaoston, tehtäväksi.

Konserniohjeilla kunnanvaltuusto antaa konsernitason toimintaohjeet ja -periaatteet sekä määrittelee kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan aseman konsernin johtajana.

Konserniohjeella ohjeistetaan myös kunnan toimielimiä ja viranhaltijoita, joiden tehtävänä on valvoa tytäryhteisöjen toimintaa.

Ohjeiden anto on ollut tytäryhteisöille riittävää ja konserniohjetta on noudatettu.

Konsernitavoitteiden toteutuminen

Tytäryhteisön raportointi perustuu standardoituihin tunnuslukuihin ja niiden pohjalta tehtyihin analyyseihin tytäryhteisöjen taloudellisesta kehityksestä. Tytäryhteisöt ovat raportoineet riittävästi investointitarpeistaan ja niihin on osattu varautua riittävän ajoissa.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu suuria puutteita tai ongelmia.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Keskitetysti on hoidettu henkilöstö ja vakuuttaminen.

Kaikki muut tehtävät tytäryhteisöt hoitavat itsenäisesti.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kunta on ohjeistanut tytäryhteisöä riskinkartoituksessa. Riskienhallinnan järjestämisessä noudatetaan kunnan riskienhallintapolitiikkaa, joka on määritetty Pellon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet -ohjeessa. Tytäryhtiöiden on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritetty.

Riskienhallinnan kokonaisuuteen on panostettu yhdessä kunnanhallituksen ja yhtiöiden johdon kanssa lisäämällä yhteistä ymmärrystä koko konsernin rahoitukseen ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Asioiden äärellä on oltu erilaisissa työryhmissä ja nyt tytäryhtiöiden asioita on käsitelty avoimemmin ja omistajaohjausta tehty.

Olellainen iso riski Pellon kuntakonsernin taloudelle on tytäryhtiöiden negatiiviset talouden suunnat. Pellon kunta omistaa esim. 100 % Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnoista. Tässä riskinä on edelleen asuntojen käyttöasteen laskeminen ja niiden huono kunto. Yhtiön on raskaasti velkaantunut ja korkeat korot eivät helpota tilanne. Kunnanhallituksen nimeämä kehittämistyöryhmä 27.9.2022 on viime vuoden toiminut ja antanut vuokra-asuntojen hallitukselle toimenpidemuistion omistajaohjautta varten. Lisäksi kunnan talousarvioon on varattu 2024 vuodelle lisäresurssi tekemään kaikki tervehdyttämistoimet yhtiöön.

Pellon Serviisin talouden kehittyminen oli myös huolestuttavaan suuntaan menossa, mutta sen suuntaa saatiin käännytettyä 2023 positiiviseksi. Serviisissä toteutettiin 2023 vuoden lopussa koko henkilöstöä koskevat muutosneuvottelut liittyen ulkoisen myynnin haasteisiin. Liika ulkoinen myynti on selkeä riski, joka

on vaatinut toimia.

Pellon Energiasta tuli myös muutos neuvotteluiden jälkeen työntekijälle. Energian taloutta haastaa jatkossa mm. myös tuleva lämpökeskuksen uusimisen tarve. Se miten pellolaisille jatkossa lämpöä tuotetaan vihreämmin on selvittelyssä.

Vihreä Pysäkki Oy:n taloutta on saatu menemään oikeaan suuntaa viime vuosina, mutta taloutta haastaa edelleen korkeat korot, energiahinnat ja uusien vuokralaisten haasteellinen saatavuus tyhjäksi jääneisiin tiloihin.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

	2023	2022
Toimintatuotot	7 273	16 589
Toimintakulut	-15 876	-46 451
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)		
Toimintakate	-8 603	-29 862
Verotulot	7 229	13 169
Valtionosuudet	3 561	18 482
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	19	8
Muut rahoitustuotot	373	755
Korkokulut	-210	-79
Muut rahoituskulut	-8	-23
Vuosikate	2 361	2 450
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 616	-2 109
Tilikauden tulos	745	341
Tilinpäätössiirrot	5	3
Tilikauden verot	-6	-42
Vähemmistöosuudet	-2	5
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	742	307
Toimintuotot/Toimintakulut, %	45,8	35,7
Vuosikate/Poistot, %	146,1	116,1
Vuosikate, euroa/asukas	727	750
Asukasmäärä	3249	3264

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan

kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konsernin koko vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärää ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 361	2 449
Tilikauden verot	-6	-42
Tulorahoituksen korjaukset	-59	-90
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-800	-4 254
Rahoitusosuudet investointeihin	59	332
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	67	145
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 622	-1 460
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	140	-9
Antolainasaamisten vähennykset	10	32
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	430	2 616
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 015	-384
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 028	-894
Oman pääoman muutokset	0	-570
Muut maksuvalmiuden muutokset	-601	23
Rahoituksen rahavirta	-2 064	814
Rahavarojen muutos	-442	-646
Rahavarat 31.12.	1 323	3 221
Rahavarat 1.1.	1 765	3 867
	-442	-646
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1173	-2382
Investointien tulorahoitus, %	318,6	62,4
Laskennallinen lainanhoitokate	2,7	1,4
Lainanhoitokate	4,8	5,6
Kassan riittävyys	39	23

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi [19.3.2013].

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet .

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavarihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta:

Toimintakulut

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Konsernin rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainasaamisten lisäykset

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE 1000 €

VASTAAVAA	2023	2022
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	9	131
2. Muut pitkävaikutteiset menot	117	170
3. Ennakkomaksut	0	7
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	125	309
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	2 001	1 989
2. Rakennukset	14 071	16 573
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 051	1 223
4. Koneet ja kalusto	377	747
5. Muut aineelliset hyödykkeet	43	57
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	120	6 148
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	18 663	26 737
III Sijoitukset		
2. Osakkuusyhteisöosuudet	0	172
3. Muut osakkeet ja osuudet	1 203	1 047
4. Muut lainasaamiset	-116	0
5. Muut saamiset	75	133
Sijoitukset yhteensä	1 162	1 351
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	266	184
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	35	29
3. Muut toimeksiantojen varat	210	115
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	511	328
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	23	131
3. Valmiit tuotteet	0	64
4. Muu vaihto-omaisuus	12	9
Vaihto-omaisuus yhteensä	35	204
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	26	0
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	361	1 669
2. Lainasaamiset	95	52
3. Muut saamiset	699	1 525
4. Siirtosaamiset	381	436
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 536	3 682
Saamiset yhteensä	1 562	3 682
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	2	3
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	144	26

4.	Muut arvopaperit	0	1
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	146	30
IV	Rahat ja pankkisaamiset	1 765	3 191
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 970	35 832
VASTATTAVAA			
A.	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	11 738	11 287
II	Säästöiden ja yhdistysten peruspääomat	0	23
III	Muut omat rahastot	66	76
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	2 172	1 728
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	742	307
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	14 719	13 421
	VÄHEMMISTÖOSUUDET	121	89
C	PAKOLLISET VARAUKSET		
1.	Eläkevaraukset	0	2
2.	Muut pakolliset varaukset	0	173
	PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	0	174
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1.	Valtion toimeksiannot	268	213
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	30	54
3.	Muut toimeksiantojen pääomat	210	115
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	507	383
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
1.	Joukkovelkakirjalainat		
2.	Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	4 649	11 614
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	987	627
5.	Saadut ennakot	2	4
	Pitkäaikainen yhteensä	5 637	12 245
II	Lyhytaikainen		
1.	Joukkovelkakirjalainat	0	1 000
2.	Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	328	292
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	-18	53
5.	Saadut ennakot	142	89
6.	Ostovelat	821	2 263
7.	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	313	777
8.	Siirtovelat	1 399	5 046
	Lyhytaikainen yhteensä	2 986	9 520
	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 623	21 765
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 970	35 832
	TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
	Omavaraisuusaste	61,5	37,8
	Suhteellinen velkaantuneisuus	47,8	44,9
	Kertynyt ylijäämä(alijäämä), 1000 €	2915	2035
	Kertynyt ylijäämä(alijäämä), €/asukas	897	624
	Lainakanta 31.12., 1000 €	6103	13586

Lainakanta 31.12., €/asukas	1878	4162
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	7010	14312
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	2158	4385
Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Asukasmäärä	3249	3264

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymän konsernissa ei asukaskohtaista lainamäärää esitetä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

6 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Pellon kunnan vuosi 2023 oli taloudellisesti odotettua parempi ja kokonaisuudessaan hyvä. Tilinpäätös 2023 osoittaa, että vuosikate oli 2 001 152,30 milj. euroa. Kun vuosikatteesta vähennetään vielä poistot 1 069 198,44 milj. euroa ja lisätään poistoeron muutos 52 300 euroa, niin tilinpäätös osoittaa kokonaisuutena ylijäämää 983 533,86 euroa.

Pellon kunnan verotulot olivat yhteensä 2023 vuonna 7 229 668,25 milj. euroa. Tulovero ja kiinteistövero toteutuma talousarvioon 2023 nähden oli arvioitua parempi. Tuloveroja kertyi 309 875,17 euroa enemmän ja kiinteistöveroja 62 138,01 euroa enemmän. Yhteisöveroja on tullut 34 344,93 euroa vähemmän vähemmän.

Valtionosuudet vuonna 2023 oli 3 560 792,00 euroa ollen 2022 vuonna 16 961 097,00 milj. euroa eli 13 400 305,00 milj. euroa pienempi.

Pellon kunnan lainakanta vuoden 2023 päättyessä oli 2 248 099,00 milj. euroa. Vuoden 2023 aikana vieraan pääoman määrä supistui 628 512,00 euroa. Lyhytaikaista Kuntarahoituksen kuntatodistuksella otettua lainaa ei ollut.

Velkamäärän kehitys Pellon kunnan on pienentynyt ja lainakanta supistui vuoden 2023 aikana, joka on 691,93 euroa / asukas.

Pellon kunnan taseessa oli vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen kertynyttä ylijäämää 2 463 449,48 milj. euroa. Vuoden 2023 tilinpäätöksen ollessa 983 533,86 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2023 jälkeen kertynyt ylijäämä on 758,22 euroa / asukas.

Suuri merkitys vuoden 2023 ylijäämäiseen tulokseen on merkittävät rahoitustuotot mm. Pellon Sähkö Oy:n 113 250,00 euroa ja Tornionlaakson Sähkö Oy:n 230 350,00 euroa osinkotuottoja.

Talouden tasapainottamistoimenpiteinä Pellon kunnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota oman rakenteellisiin toiminnan muutoksiin, tehostamiseen ja digiloikan ottaminen toimintatavoissamme. Kunnanhallituksen nimeämä taloustyöryhmä jatkaa työtään 2024. Samoin organisaatiomuutokselle on todellinen rakenteellinen tarve taloudessa.

Lisäksi uusien yhteistyökumppaneiden aktiiviseen kartoittamiseen sekä yhteistyön käynnistämiseen mm. vihreän siirtymän toimenpiteisiin. Myös koko kunnan elinvoimaisuuden sekä tunnettavuuden kasvattamiseen, sekä alueen yritysten toimintaedellytysten parantamiseen on hyvä kiinnittää lisää huomiota. Pellon kunnan menestyminen on pitkälti riippuvainen myös pellolaisten yritysten menestymisestä.

Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 115 §).

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen 983 533,86 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 52 300,00 euroa
- siirretään tilikauden ylijäämä 983 533,86 euroa taseen oman pääoman tilikauden ylijäämäksi

Kertynyt ylijäämä siirron jälkeen on 2 463 449,48 milj. euroa.

7 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2023

7.1 Strateginen johtaminen, hallinto ja talouden palvelut

Määrärahat yhteensä

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	74 820		74 820	125 399	50 579
TOIMINTAKULUT	-1 307 810	-200 000	-1 507 810	-1 505 250	2 560
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 232 990	-200 000	-1 432 990	-1 379 851	53 139
Suunnitelman muk.poistot				-77	-77

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				882 209	882 209
Vyörytysmenot				-130 076	-130 076

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus			
Arvo 1.1.		510	
Lisäykset			
Vähennykset			
Poistot		77	
Arvo 31.12.		433	

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.	8	10	13

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

tavoite	toteuma
<p>Strategisen johtamisen, hallinnon ja talouden palveluissa sopeudutaan vuoden 2023 alussa tapahtuvaan muutokseen, jossa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy Lapin hyvinvointialueelle.</p>	<p>Toteutunut suunnitellusti.</p> <p>Toiminnot sopeutettu suurilta osin uuden organisaation tarpeisiin. Hallintosääntötyö siirtynyt vuoteen 2024.</p> <p>Rajapintayhteistyötä tehty Lapin hyvinvointialueen kanssa.</p> <p>Sopimuksia siirretty hyvinvointialueelle, siltä osin kuin sopimusten siirtotyö ollut kesken.</p>
<p>Lisätään alueellista yhteistyötä muiden alueen kuntien kanssa, ja erityisesti naapurikuntien sekä alueellisten organisaatioiden kanssa. Aktivoidaan rajat ylittävää yhteistyötä.</p>	<p>Neuvoteltu naapurikuntien kanssa mahdollisista yhteistoiminnoista. Hankkeiden kautta toteutettu naapurikuntien kanssa yhteistyötä. Pellon ja Ylitornion kunnanhallitusten yhteistapaaminen järjestetty. Tornionlaakson neuvoston kanssa yhteistyössä aktivoitu rajat ylittävää yhteistyötä. Pellon kunnanjohtaja tavannut Ruotsin kuninkaan ja edistänyt rajatylittävää yhteistyötä.</p>

Johdon hallinnon palvelut

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 900		5 900	9 483	3 583
TOIMINTAKULUT	-373 970	-70 000	-443 970	-419 218	24 752
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-368 070	-70 000	-438 070	-409 735	28 335
Suunnitelman muk.poistot					

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				1 716	1 716
Vyörytysmenot				-60 270	-60 270

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.		5	6

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Johdon hallinnon tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Asukkaiden osallistaminen ja vaikuttaminen			
Toteuma	Kuntalaistilaisuuksia on järjestetty mm. avoimet ovet, 2 kpl osallistavan budjetoinnin yleisötilaisuuksia. Kuntalaiskyselyitä järjestetty teemoittain mm. osallistavabudjetointi, vuoden pellolainen, kulttuuri- ja urheilupalkinnot.			Valmis
Toimenpide	järjestetään avoimia tilaisuuksia, joissa kuntalaisilla mahdollisuus tavata luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita			
Mittari	kuntalaiskysely	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	4
Mittari	kuntalaistilaisuudet ja kohtaamiset	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	4	4
Tavoite	Myönteinen organisaatiomielikuva			
Toteuma	Viestinnässä on kuntastrategian mukaisesti tuotu esille viikoittain varsinkin sähköisissä kanavissa positiivisia uutisia kunnan toiminnasta vähintään 2-3 kertaa viikossa. Kuntalaisraatia tai mielikuvakyselyä ei ole järjestetty, mutta kuntalaisille on tarjottu osallistumismahdollisuuksia vuorovaikutteisiin kuntalaistapaamisiin ja osallistaviin tilaisuuksiin.			Käynnissä
Toimenpide	organisaation edustajat viestivät positiivisesti, avoimuus lisääntyy ja viestintä on oikeellista			
Mittari	kuntalaisraadien järjestäminen	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0
Mittari	mielikuvakysely kuntalaisille	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0
Mittari	myönteiset viikoittaiset uutiset	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma

	sisäisessä tai ulkoisessa viestinnässä	1	2	2
Tavoite	Aktiivinen strategisen johdon sitoutuminen			
Toteuma	Luottamushenkilökyselyä ei tehty. Varajäsenet osallistuneen strategisten toimielinten kokouksiin, mikäli varsinaiset jäsenet olleet estyneitä.			Käynnissä
Toimenpide	nykytilan ja tulevaisuuden näkymien kartoitus luottamushenkilöille			
Toimenpide	päättäjien osallistuminen toimielinten kokouksiin			
Mittari	luottamushenkilökysely	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	1	0
Mittari	varsinaisten jäsenten osallistumisprosentti strategisten toimielinten kokouksiin	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		80	90	85

Henkilöstöpalvelut

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 000		1 000	29 463	28 463
TOIMINTAKULUT	-390 850	-10 000	-400 850	-434 424	-33 574
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-389 850	-10 000	-399 850	-404 961	-5 111
Suunnitelman muk.poistot					

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				403 368	403 368
Vyörytysmenot				-18 415	-18 415

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.	112	369	357

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Henkilöstöhallinnon tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Työntekijätasoisien työhyvinvoinnin kehittäminen			
Toteuma	Pidettyjen kehityskeskusteluiden määrä jäi todella matalaksi, eikä tavoitteeseen päästy, ja jäätiin myös edellisen vuoden tuloksesta. Osasyynä esihenkilöiden vaihtuvuus. Vaikuttavuuden kokemuksen mittaamista kehitettiin tavoitteen mukaisesti eli niin, että kokemuksensa kertoivat vain kehityskeskusteluun osallistuneet. Vaikuttavuuden kokemus nousi edellisvuodesta. Kehityskeskusteluiden vaikuttavuuskokemuksessa ylitettiin talousarviossa asetettu tavoite.			Valmis
Toimenpide	Esihenkilöiden työhyvinvointikyvykkyyden kehittäminen			
Toimenpide	Henkilöstön työhyvinvointikyvykkyyden kehittäminen			
Mittari	Kehityskeskusteluiden vaikuttavuuskokemus, %	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		77	85	86
Mittari	Pidetyt kehityskeskustelut, %	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		36	70	27
Tavoite	Organisaatiotasoisien työhyvinvoinnin kehittäminen (konserni)			

Toteuma	Työhyvinvoinnin tilaa mittaavan kyselyn mukaan työhyvinvointi työelämän laadun näkökulmasta oli huomattavasti korkeampi kuin talousarviossa asetettu tavoite.			Valmis
	Esihenkilöiden ja johdon työhyvinvointiosaamista mittaavan itse-arvioinnin mukaan esihenkilöiden työhyvinvointiosaamisessa jäi parannettavaa huomattavasti. Tavoitteesta jäätiin hieman. Vuoden 2023 aikana kolmen esihenkilön / johtajan palvelussuhde päättyi. Uusi sivistysjohtaja aloitti tehtävässä joulukuussa. Elinvoimajohtajan ja palveluyhtiön esihenkilön tehtäviä ei täytetty. Myös uusi kunnanjohtaja aloitti tehtävässään vuoden 2023 aikana.			
	Kunnan henkilöstön sairauspoissaolopäiviä oli teoreettista henkilötyövuotta kohden 11,61 päivää. Loppuvuonna sairauspoissaoloja oli vähemmän kuin alkuvuonna, mikä vaikutti siihen, että talousarvion tavoitteeseen päästiin, huolimatta osavuosisikatsauksen arviosta, jonka ennuste oli, että tavoitteesta jäätäisiin hieman. Toimenpiteitä toteutettu jonkin verran. Työhyvinvoinnin suunnitelmallisessa johtamisessa ja kehittämisessä on nostettava tasoa edellisestä vuodesta.			
Toimenpide	Henkilöstön osallistaminen työhyvinvoinnin jatkuvaan kehittämiseen			
Toimenpide	Johdon ja esihenkilöiden työhyvinvointikyvykkyuden kehittäminen kuntastrategian mukaisesti			
Mittari	Esihenkilöiden kyvykkyys	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		62,5	64	62
Mittari	Sairauspoissaoloprosentti (lähtötaso: kunta)	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		18,5	13	11,61
Mittari	Työelämän laatu (qwl)	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		57,5	63	66,1
Tavoite	Työnantajamielikuva			
Toteuma	Lähtökyselyn perusteella kuntakonsernia suositellaan mielellään muillekin työnhakijoille. Tavoite saavutettu.			Valmis
Toimenpide	Pellon kunnan veto- ja pitovoimaisuus työnantajana (konserni)			
Mittari	lähtökyselystä saatu työnantajamielikuva	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		80	73	80

Talouspalvelut

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	44 070		44 070	62 924	18 854
TOIMINTAKULUT	-318 370	-120 000	-438 370	-435 876	2 494
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-274 300	-120 000	-394 300	-372 952	21 348
Suunnitelman muk.poistot				-77	-77

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				283 359	283 359
Vyörytysmenot				-42 789	-42 789

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.	8	10	13

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Talouspalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Tilinpäätöksen valmistuminen			
Toteuma	Talouspalveluihin saatu vahvistusta ostopalveluiden muodossa. Tilinpäätös valmistunee aikataulun mukaisesti.			Valmis
Toimenpide	tilinpäätös valmistuu kuntalain mukaisesti maaliskuun loppuun mennessä			
Mittari	myöhästymisviikot	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	0	0
Tavoite	Säännöllinen talousraportointi			
Toteuma	Kunnan taloustilanne raportoitu säännöllisesti kunnanhallituksessa. Talousraportti tytäryhtiöistä talouden osavuositarkastuksen yhteydessä.			Valmis
Toimenpide	hyödynnetään Opiferusta säännölliseen ja ennakoivaan talouden seurantaan			
Mittari	säännölliset talousraportit kunnanhallitukselle	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		4	8	4
Mittari	talousraportti tytäryhtiöistä kunnanhallitukselle	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	2	1

Tiedonhallinta ja viestintäpalvelut

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	23 850		23 850	23 529	-321
TOIMINTAKULUT	-224 620		-224 620	-215 732	8 888
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-200 770		-200 770	-192 203	8 567
Suunnitelman muk.poistot					

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				193 766	193 766
Vyörytysmenot				-8 602	-8 602

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.			

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tiedonhallinta- ja viestintäpalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Viestinnän tehostaminen			
Toteuma	Meän opinahjossa on toimiva infonäyttö. Muihin yksiköihin infonäyttöjen hankinnasta luovuttu ja panostettu sisäiseen tiedottamiseen uudessa intranetissä.	Käynnissä		
Toimenpide	viestitään nopeasti, avoimesti, oikeansisältöisesti, tavoittavasti ja positiivisesti			
Mittari	infonäytöt kunnan yksiköihin	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	2	1
Tavoite	Arkistoinnin sähköistäminen			
Toteuma	Tiedonohjaussuunnitelma valmistunut marraskuussa 2023 siinä määrin, että uuden kokousohjelman käyttöönotto mahdollistunut. Sähköinen suorasiirto käytössä taloushallinnon, palkkahallinnon sekä matkalaskuohjelmasta. Perusopetuksen-lukion ja varhaiskasvatuksen sähköinen arkistointi käynnissä ja valmistumassa alkuvuodesta 2024.	Valmis		
Toimenpide	tiedonohjaussuunnitelma laaditaan			
Mittari	ohjelmistot, joista suora siirto sähköiseen arkistoon	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	5	3
Mittari	valmis tiedonohjaussuunnitelma	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	1
Tavoite	Kokouskäytäntöjen tehostaminen			
Toteuma	Päivitetyn kokousohjelmiston, joka mahdollistaa sähköisen arkistoinnin, käyttöönotto aloitettu kesällä 2023. Uuden ohjelmiston käyttöönotto 1.1.2024.	Valmis		
Toimenpide	sähköiset kokousohjelmistot hankitaan			

Mittari	sähköisen arkistoinnin mahdollistavat kokousohjelmat	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	1

7.2 Elinvoiman edistäminen

Määrärahat yhteensä

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 127 710		2 127 710	2 157 880	30 170
TOIMINTAKULUT	-9 656 910		-9 656 910	-9 875 348	-218 438
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 529 200		-7 529 200	-7 717 467	-188 267
Suunnitelman muk.poistot				-1 069 842	-1 069 842

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				1 268 690	1 268 690
Vyörytysmenot				-2 020 822	-2 020 822

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus			
Arvo 1.1.		13 478 671	
Lisäykset		1 673 713	
Vähennykset		1 139 473	
Poistot		1 069 849	
Arvo 31.12.		12 943 070	

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.	92	107	101

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

tavoite	toteuma
<p>Sote-uudistuksen myötä muodostunut Lapin hyvinvointialue vuokraa kunnalta jo aikaisemmin sotepalveluiden käytössä olleita tiloja. Näiden tilojen osuus kaikista kunnan omistamista palvelutuotannossa olevista tiloista on erittäin merkittävä. Kunnan tulee huolehtia siitä, että ko. tilat palvelevat jatkossakin hyvinvointialueen tarpeita laadukkaasti sekä kustannustehokkaasti.</p>	<p>Vuoden 2023 alusta lukien Lapin hyvinvointialueelle vuokratut kohteet ovat olemassa olevan sopimuksen perusteella vuokralaisen käytössä vähintään vuoden 2025 loppuun. Optio mahdollistaa vuokrakauden jatkamisen yhdellä vuodella.</p> <p>Merkittävämmät korjausinvestoinnit näihin kohteisiin ovat mahdollisia kun sopimus pidemmästä vuokrasuhteesta on tehty. Kohteet pidetään kuitenkin niissä tuotetun palvelun tarpeita tyydyttävässä kunnossa nykyisenkin sopimuksen aikana.</p>
<p>rhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Lukio- ja ammatillisen koulutuksen osalta monipuolistetaan opiskelumahdollisuuksia siten, että yhä useampi nuori voi opiskella toisen asteen tutkinnon asumalla Pellossa. Liikunnan ja vapaa-ajan palveluiden tarjonta pyritään säilyttämään monipuolisena ja paikallisten toimijoiden yhteistyötä edistetään kunnan johdolla. Nuorisopalveluiden saavutettavuutta parannetaan ja niiden toimintamuotoja monipuolistetaan.</p>	<p>Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa ja viihtyvyydessä kiinnitämme huomioa muuttuvaan toimintaympäristöön ja lisääntyneeseen palvelujen tarpeeseen. Kehitämme uusia toimintamuotoja ja vakiinnutamme jo olemassa olevia toimintoja. Toisenasteen yhteistyötä tehdään lukion, Lappian ja Pellon elinkeinoelämän kanssa.</p> <p>Liikunnan ja vapaa-ajan palveluita on pystytty lisäämään sekä monipuolistamaan yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Nuorisopalveluiden osalta on pystytty säilyttämään aikaisempi taso.</p>
<p>Harjoitamme ennakkoluulotonta elinkeinopolitiikkaa jatkuvan kehittämisen periaatteella kestävä kehitys ja luontoarvot huomioiden.</p>	<p>Kaikessa toiminnassamme huomioimme yrittäjien tarpeet ja elinvoiman edistämisen. Miekojärven kansallispuisto asia etenee Napapiirin vihreä keskus hankkeessa.</p>
<p>Ylläpidetään ja kehitetään entisestään aktiivista vuoropuhelua kunnan sidosryhmien kuten asukkaiden, hyvinvointialueen, yritysten ja mahdollisten yhteistyökumppaneiden kanssa.</p>	<p>Erilaisi kuntalaistilaisuuksia on järjestetty aktiivisesti ja harrastemahdollisuuksiin ja vapaa-ajan viettoon on panostettu.</p>

Työ- ja yrittäjyyspalvelut

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	36 000		36 000	78 697	42 697
TOIMINTAKULUT	-510 150		-510 150	-523 644	-13 494
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-474 150		-474 150	-444 947	29 203
Suunnitelman muk.poistot				-18 285	-18 285

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				99 639	99 639
Vyörytysmenot				-49 872	-49 872

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.			

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Työ- ja yrittäjyyspalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Yritysten kokonaismäärä			
Toteuma	Yritysten määrän kehitys ollut suotuisaa ja tavoite on ylittynyt. Huomioitavaa on yritysten lukumäärän tilastointitavan muutos.			Valmis
Toimenpide	Luodaan edellytyksiä yrittää ja tuetaan yrittäjiä uuden yrityksen perustamisessa.			
Mittari	yritysten kpl-määrä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		322	330	538
Tavoite	Pellolaisten yritysten liikevaihto			
Toteuma	Yritysten liikevaihto oli suotuisa ja ylitti tavoitteen.			Valmis
Toimenpide	Pyritään turvaamaan sukupolvenvaihdokset ja autetaan yrityksiä kasvamaan laadukkailla yrityspalveluilla.			
Mittari	liikevaihto, euroa vuodessa	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		119 566 000	125 000 000	159 383 000
Tavoite	Työllisyyden kehitys			
Toteuma	Työttömyysaste on 11 prosenttia, joka on suhteellisen matala, mutta jäi hieman alle tavoitellusta.			Valmis
Toimenpide	Tuetaan työttömiä työnhaussa.			
Mittari	työttömien osuus työvoimasta, %	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		9,3	9	11

Yhdyskunta- ja asumispalvelut

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 307 740		1 307 740	1 467 656	159 916
TOIMINTAKULUT	-2 652 320		-2 652 320	-2 886 283	-233 963
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 344 580		-1 344 580	-1 418 627	-74 047
Suunnitelman muk.poistot				-716 270	-716 270

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				1 092 146	1 092 146
Vyörytysmenot				-411 271	-411 271

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.	12	12	10

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Yhdyskunta- ja asumispalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Luopuminen kunnan toiminnan kannalta epätarkoituksenmukaisista kiinteistöistä / asunnoista			
Toteuma	Ei myytyjä asuntoja.			Käynnissä
Toimenpide	Kunnan omistamien asuntojen myyminen			
Mittari	Myydyt asunnot, kpl	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0
Tavoite	Kiinteistöverosta saatavien tulojen nostaminen			
Toteuma	Toteutunut arvioitua paremmin.			Valmis
Toimenpide	Kiinteistöverotuksen oikeellisuuden tarkistaminen			
Mittari	Tarkastetut kiinteistöt, kpl	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		100	1 500	6 100
Tavoite	Kunnan omistamien asuntojen ja kiinteistöjen vuokraaminen			
Toteuma	Kunnan vuokra-asuntojen käyttöaste on 100 % ja Kiinteistö Oy Pellon vuokra-asuntojen käyttöaste on 79,6 %.			Valmis
Toimenpide	Vuokra-asuntokannan käyttöasteen nostaminen			
Mittari	Käyttöaste %	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		82	90	82

Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	783 970		783 970	611 527	-172 443
TOIMINTAKULUT	-6 494 440		-6 494 440	-6 465 421	29 019
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 710 470		-5 710 470	-5 853 893	-143 423
Suunnitelman muk.poistot				-335 287	-335 287

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				76 905	76 905
Vyörytysmenot				-1 559 679	-1 559 679

Tunnusluvut	TP2023	TP2022	TP2021
Henkilöstömäärä 31.12.	92	95	91

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajan palveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut tukevat lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.			
Toteuma	Toteutunut pääosin suunnitelman mukaisesti.			Valmis
Toimenpide	Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukion ruokailuissa tuetaan terveellisten ruokailutottumusten omaksumista ja suomalaisen ruokakulttuurin perinteitä.			
Toimenpide	Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa edistetään terveellisten elämäntapojen ja liikuntatottumusten omaksumista osaksi lasten ja nuorten jokapäiväistä elämää.			
Mittari	1 Varhaiskasvatuksessa järjestettävä mahdollisuus ohjattuun liikuntaan, keskimäärin päivinä viikossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		4	5	5
Mittari	2 Koulussa järjestettävä mahdollisuus ohjattuun liikuntaan välitunneilla, keskimäärin päivinä viikossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	5	5
Mittari	3 Hyvän kasvun polku (uusi): prosentuaalinen osuus perusopetuksen ja lukion oppilaista ja opiskelijoista, jotka kulkevat pääsääntöisesti koulumatkansa kävellen tai pyörällä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	50	48
Mittari	4 Hyvän kasvun polku (uusi): Prosentuaalinen osuus koulun henkilökunnasta, joka kulkee työmatkansa pääsääntöisesti	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	50	15

	kävellen tai pyörällä.			
Mittari	5 Esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa varataan aikaa ruokailuun 30 minuuttia.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		30	30	30
Mittari	6 Hyvän kasvun polku: prosentuaalinen osuus perusopetuksen ja lukion oppilaista ja opiskelijoista, jotka syövät kouluruokaa riittävästi ja monipuolisesti.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		74,3	80	77,4
Mittari	7 Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukion toiminnassa ei tarjota säännöllisesti makeisia, virvoitusjuomia tai sokeroituja mehuja.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	3	3
Mittari	8 Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön ruokakasvatuksen vuosikello.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0,7
Mittari	9 Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukion ruokailuissa huomioidaan keskeiset kansalliset juhlat ja perinteet: Runebergin päivä, laskiainen, pääsiäinen, vappu, itsenäisyyspäivä ja jouluku.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		5	6	6
Tavoite	Lasten ja nuorten ohjaus ja tuki on oikea-aikaista ja tarpeisiin perustuvaa.			
Toteuma	Toteutunut pääosin suunnitelman mukaisesti.			Valmis
Toimenpide	Kunta seuraa lasten ja nuorten tuen tarvetta ja laatua tehostetun ja erityisen tuen osalta.			
Toimenpide	Tukitoimien arvioinnissa kerätään tietoa lapsilta ja nuorilta sekä heidän huoltajiltaan.			
Mittari	1 Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien lasten prosentuaalinen osuus varhaiskasvatuksessa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	15	5,9
Mittari	2 Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien lasten prosentuaalinen osuus esi- ja perusopetuksessa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		13	13	18,5
Mittari	3 Hyvän kasvun polku: Prosentuaalinen osuus huoltajista, joiden mielestä lapsi saa tarvittaessa yksilöllistä ohjausta varhaiskasvatuksessa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		100	100	100
Mittari	4 Hyvän kasvun polku: Prosentuaalinen osuus oppilaista ja opiskelijoista, jotka kokevat saavansa tarvittaessa yksilöllistä ohjausta.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		65,7	80	87,1

Mittari	5 Hyvän kasvun polku: Prosentuaalinen osuus huoltajista, joiden mielestä heidän lapsensa saa koulussa yksilöllistä ohjausta tarvittaessa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		88,3	90	84,6
Mittari	6 Hyvän kasvun polku: Prosentuaalinen osuus perusopetuksen ja lukion oppilaista ja opiskelijoista, jotka ovat käyttäneen opiskeluhoillon palveluita.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		57,2	50	71
Mittari	7 Hyvän kasvun polku: Prosentuaalinen osuus perusopetuksen ja lukion oppilaista ja opiskelijoista, jotka kokevat, että opettajan ovat kiinnostuneita siitä, miten oppilailta menee.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		77,1	80	70,9
Mittari	8 Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa laaditaan arviointikertomus, jossa arvioidaan ohjauksen, tuen ja opiskeluhoillon toteutumista osana muuta toimintaa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0

Lukion ja toisen asteen koulutuksen tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Lukio-opiskelun ja ammatillisen koulutuksen opiskelumahdollisuudet Pellossa laajenevat.			
Toteuma	Toteutuneet pääosin suunnitelman mukaisesti	Valmis		
Toimenpide	Kehitetään lukion toimintaa ja opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia yhteistyössä korkeakoulujen, ammatillisen koulutuksen ja paikallisten yritysten kanssa.			
Toimenpide	Monipuolistetaan toisen asteen opiskelumahdollisuuksia huomioiden lukion ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyö.			
Toimenpide	Tuetaan perusopetuksen oppilaiden siirtymistä toisen asteen koulutukseen tai siihen valmistavaan koulutukseen.			
Mittari	1 Prosentuaalinen osuus perusopetuksen päättäneistä oppilaista, jotka sijoittuvat jatko-opintoihin.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		100	100	100
Mittari	2 Pellon lukiossa aloittavien opiskelijoiden prosentuaalinen osuus perusopetuksen päättäneistä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		35	50	59
Mittari	3 Finest Future -yhteistyön kautta saapuneiden lukio-opiskelijoiden lukumäärä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	8	3
Mittari	4 Lukion opintojaksoja	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma

	suorittavien ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden lukumäärä.	0	8	0
Mittari	5 Lukiossa kaksoistutkintoa suorittavien opiskelijoiden määrä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	2	0
Mittari	6 Lukion opiskelijamäärä, mukaan lukien kaksoistutkinto-opiskelijat (ei aineopiskelijoita).	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		33	36	30
Mittari	7 Tutkintokoulutukseen valmentavaan (Tuva) koulutukseen osallistuvat nuoret Pellon nuorten työpajalla ja lukiossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	2
Mittari	8 Korkeakoulun kanssa yhteistyössä toteutettavien opintojaksojen määrä lukiossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0

Liikunta- ja nuorisopalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Liikunnan harrastamisen edellytykset ja eri toimijoiden välinen yhteistyö paranevat.			
Toteuma	Toteutunut pääosin suunnitelman mukaan.			Valmis
Toimenpide	Kunta huomioi paikallisen liikuntatoiminnan kehittämisen avustusten myöntämisessä.			
Toimenpide	Kunta järjestää ohjattua liikuntatoimintaa kaiken ikäisille kuntalaisille.			
Toimenpide	Kunta kehittää liikunnan edistämisen suunnitelmallisuutta ja paikallisten toimijoiden välistä yhteistyötä.			
Mittari	1 Kunta päivittää paikallisen liikuntasuunnitelman.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0
Mittari	2 Kunnan järjestämien lasten ja nuorten liikuntaryhmien ja kerhojen lukumäärä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		5	5	8
Mittari	3 Kunnan liikuntaryhmiin ja -kerhoihin osallistuvien lasten ja nuorten määrä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	50	84
Mittari	4 Kunnan järjestämien ikäihmisten liikuntaryhmien lukumäärä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	7	10
Mittari	5 Kunnan järjestämiin liikuntaryhmiin osallistuvien ikäihmisten määrä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		22	60	70
Mittari	6 Kunnan järjestämien liikuntatapahtumien määrä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		10	10	5
Mittari	7 Keilahallin ratatuntien määrä koko vuoden aikana.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	2 000	6 958
Mittari	8 Kunnan myöntämien liikunta-avustusten lukumäärä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		8	8	6

Tavoite		Nuorisopalveluiden saavutettavuus paranee.		
Toteuma	Toteutunut pääosin suunnitelman mukaisesti.	Valmis		
Toimenpide	Kunta lisää nuorisopalveluiden saatavuutta.			
Toimenpide	Kunta monipuolistaa nuorisopalveluiden toteuttamistapoja.			
Mittari	1 Nuorisotila Sympiksien keskimääräiset aukiolopäivät viikon aikana.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	4	3
Mittari	2 Nuorisotilan kävijämäärä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		12	25	65
Mittari	3 Lasten ja nuorten tapahtumien määrä vuoden aikana.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	4	5
Mittari	4 Nuorisovaltuuston kokousten määrä koulujen lukuvuoden aikana.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		3	9	9
Mittari	5 Koulunuorisotyöntekijän viikoittaiset läsnäolopäivät Meän Opilahjossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	3	2,5
Mittari	6 Etsivän nuorisotyön määrä henkilötyövuosina.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0,5	0,4	0,5
Mittari	7 Etsivän nuorisotyön yhteydenotot.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		12	10	13
Mittari	8 Etsivän nuorisotyön tavoittamat henkilöt.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		6	10	3
Mittari	9 Nuorten työpajan alle 29-vuotiaiden valmentautujien määrä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		10	10	7

Kirjasto-, elokuva- ja kulttuuripalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite		Kunnalliset kulttuuripalvelut täydentävät paikallista kulttuuriympäristöä ja edistävät kuntalaisten harrastusmahdollisuuksia.		
Toteuma	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.	Valmis		
Toimenpide	Kunta mahdollistaa monipuolisen kulttuuri- ja harrastustarjonnan yhteistyössä Ylitornion kunnan sekä Lapin musiikki- ja tanssiopiston kanssa.			
Mittari	1 Elokuvanäytösten määrä Kunnankinossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		35	60	79
Mittari	2 Elokuvakäyntien määrä Kunnankinossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		606	800	1 085
Mittari	3 Kunnan järjestämien kulttuuritapahtumien määrä, mukaan lukien Meän Opiston tapahtumat.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		21	25	35

Mittari	4 Meän Opiston toteutuneet tunnit Pellossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2 760	2 200	2 509
Mittari	5 Meän Opiston opiskelijoiden määrä Pellossa (netto).	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		499	640	539
Mittari	6 Tornionlaakson kirjaston fyysisten lainojen määrä Pellon toimipisteessä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		34 937	35 000	34 445
Mittari	7 Tornionlaakson kirjaston fyysiset käynnit Pellon toimipisteessä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		28 349	29 500	27 806
Mittari	8 Tornionlaakson kirjaston tapahtumat ja näyttelyt Pellon toimipisteessä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		38	50	54
Mittari	9 Lapin musiikki- ja tanssiopiston opiskelijat Pellossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		31	30	43
Tavoite	Paikallisen kulttuuritoiminta on koordinoitua ja eri toimijoiden väliselle yhteistyölle on luotu hyvät edellytykset.			
Toteuma	Toteutunut pääosin suunnitelman mukaisesti.			Valmis
Toimenpide	Kulttuuritoiminnan tukeminen huomioidaan kunnan avustusten myöntämisessä.			
Toimenpide	Kunta edistää paikallisen kulttuurin näkyvyyttä omilla tiedotuskanavillaan.			
Toimenpide	Kunta luo edellytykset paikallisen kulttuuritoiminnan koordinoimiselle ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseksi.			
Mittari	1 Kunnassa otetaan käyttöön paikallinen kulttuurisuunnitelma.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0
Mittari	2 Kunta järjestää kulttuuritoiminnan edistämiseksi yhteistyökokouksia paikallisten toimijoiden kuulemiseksi.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	3	3
Mittari	3 Myönnettyjen kulttuuriavustusten ja -palkintojen määrä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		3	5	3

7.3 Tuloslaskelman toteutuminen

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 202 530		2 202 530	2 283 279	80 749
Myyntituotot	511 760		511 760	422 757	-89 003
Maksutuotot	97 500		97 500	107 433	9 933
Tuet ja avustukset	504 170		504 170	412 526	-91 644
Muut toimintatuotot	1 089 100		1 089 100	1 340 564	251 464
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT	-10 964 720	-200 000	-11 164 720	-11 380 598	-215 878
Henkilöstökulut	-5 351 150	-55 210	-5 406 360	-5 105 758	300 602
Palkat ja palkkiot	-4 120 970	-39 910	-4 160 880	-4 019 353	141 527
Henkilösivukulut	-1 230 180	-15 300	-1 245 480	-1 086 406	159 074
Eläkekulut	-1 066 640	-15 660	-1 082 300	-937 383	144 917
Muut henkilösivukulut	-163 540	360	-163 180	-149 022	14 158
Palvelujen ostot	-3 502 810	-114 570	-3 617 380	-3 836 328	-218 948
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 016 920	-3 420	-1 020 340	-1 116 371	-96 031
Avustukset	-347 030		-347 030	-371 482	-24 452
Muut toimintakulut	-746 810	-26 800	-773 610	-950 659	-177 049
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 762 190	-200 000	-8 962 190	-9 097 318	-135 128
VEROTULOT	6 692 000	200 000	6 892 000	7 229 668	337 668
VALTIONOSUUDET	3 556 890		3 556 890	3 560 792	3 902
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	139 800		139 800	308 011	168 211
Korkotuotot	19 300		19 300	38 060	18 760
Muut rahoitustuotot	202 050		202 050	371 697	169 647
Korkokulut	-80 000		-80 000	-96 593	-16 593
Muut rahoituskulut	-1 550		-1 550	-5 154	-3 604
VUOSIKATE	1 626 500		1 626 500	2 001 152	374 652
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 152 510		-1 152 510	-1 069 918	82 592
Suunnitelman muk.poistot	-1 152 510		-1 152 510	-1 069 918	82 592
Kertaluonteiset poistot					
Arvonalentumiset					
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	473 990		473 990	931 234	457 244
VARAUSTEN JA RAH.MUUTOKSET	52 300		52 300	52 300	
Poistoeron muutos	52 300		52 300	52 300	
Varausten muutos					
Rahastojen muutos					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	526 290		526 290	983 534	457 244

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Vyörytystulot				2 150 899	2 150 899
Vyörytysmenot				-2 150 899	-2 150 899

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
VEROTULOT	6 692 000	200 000	6 892 000	7 229 668	337 668
Kunnan tulovero	4 836 000	200 000	5 036 000	5 345 875	309 875
Kiinteistövero	967 000		967 000	1 029 138	62 138
Osuus yhteisöveron tuotosta	889 000		889 000	854 655	-34 345

Kunnan verotulon määräytymisperusteet

Verovuosi	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo milj. €	Muutos %
2019	21,25	46,59	1,2
2020	21,25	47,5	1,9
2021	21,25	48,99	3,1
2022	21,25	50,15	2,4
2023	8,61		

Kiinteistöveroprosentit

Verovuosi	Vakituinen asuinrak.	Yleinen	Muut asuinrak.	Voimalait.
2019	0,41	1,25	1,2	3
2020	0,41	1,25	1,2	3
2021	0,41	1,25	1,2	3
2022	0,41	1,25	1,2	3,1
2023	0,41	1,25	1,2	3,1

	Ta 2023	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	Toteuma	Poikkeama
VALTIONOSUUDET	3 556 890		3 556 890	3 560 792	3 902
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ml.tasaukset)	3 189 160		3 189 160	3 200 465	11 305
Harkinnanvar.valt.os.korotus					
Verotulomenetysten kompensaa	686 610		686 610	677 714	-8 896
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-318 880		-318 880	-317 387	1 493

7.4 Investointiosan toteutuminen

		Alkuper. talous- arvio	Talous- arvio muutoks.	Talous- arvio muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poikkea- ma
KUNNANHALLITUS						
Arvopaperien hankinta	Menot	-50 000	18 000	-32 000	-2 860	29 140
	Tulot	0	0	0	2 300	2 300
	Netto	-30 000	-18 000	-48 000	48 414	31 440
Maan hankinta	Menot	-30 000	-18 000	-48 000	-48 414	-414
	Tulot	0	0	0	1 751	1 751
	Netto	-30 000	-18 000	-48 000	48 414	1 337
ELINVOIMAN EDISTÄMINEN						
Rautatiepysäkki	Menot	-10 000		-10 000	0	10 000
Varavoimalaitteet	Menot	-250 000		-250 000	0	250 000
Ritavalkean varasto	Menot	-100 000		-100 000	0	100 000
IT-laboratorio	Menot	-30 000		-30 000	0	30 000
Padel-kenttä	Menot	-40 000		-40 000	0	40 000
	Tulot	25 000		25 000	0	-25 000
	Netto	-15 000		-15 000	0	15 000
Aurinkoenergiahanke	Menot	-20 000		-20 000	0	20 000
	Tulot	13 000		13 000	0	-13 000
	Netto	-7 000		-7 000	0	7 000
Meän Areena	Menot	-90 000		-90 000	0	90 000
	Tulot	70 000		70 000	0	-70 000
	Netto	-20 000		-20 000	0	20 000
Keilahallin kehittäminen	Menot	-30 000		-30 000	0	30 000
KyläKylpylä	Menot	-70 000		-70 000	0	70 000
Kuntalaisia osallistava investointi	Menot	-20 000		-20 000	-12 941	7 059
Porthaita, porinoita ja patikointia Pellossa	Menot	-3 000		-3 000	-65	2 935
Mikon törmän/Mätässaaren ruoppaus	Menot	0	-2 500	-2 500	-2 390	110
Teollisuusalueen teiden kunnostus	Menot	-270 000	-45 000	-315 000	-309 785	5 215
Palloilu- ja harrastekenttä	Menot	0		0	0	0
	Tulot	0		0	15 500	15 500
	Netto	0		0	15 500	15 500
Liikunta- ja virkistyspuisto	Menot	-15 000		-15 000	-6 661	8 339
	Tulot	0		0	15 054	15 054
	Netto	-15 000		-15 000	8 393	23 393
Korkeakoulun vesikatko	Menot	-20 000		-20 000	-1 910	18 090
Korkeakoulun kiinteistöautomaatio ja lämmönjako	Menot	-40 000		-40 000	-31 005	8 995

Toimintakeskuksen IV-kone ja -konehuone	Menot	-100 000		-100 000	-68 946	31 054
Kaavatiet	Menot	-80 000	-20 000	-100 000	-97 392	2 609
Kylävaara-Hirvaskoski reitistön kunnostus	Menot	-10 000		-10 000	0	10 000
Nivanpään leirintäalueen kehittäminen	Menot	-20 000		-20 000	0	20 000
Ponnen kenttä	Menot	-50 000		-50 000	-11 910	38 090
Muu talonrakennus	Menot	-100 000	67 500	-32 500	0	32 500
Muu julkinen käyttöomaisuus	Menot	-60 000	0	-60 000	0	60 000
Sitovat määrärahat/		-1 508 000	0	-1 508 000	-594 279	913 721
tuloarviot yhteensä		108 000	0	108 000	34 605	-73 395

Pellon kunnan vuoden 2023 talousarvion mukaisesta investointisuunnitelmasta päätettiin tilikauden kuluessa jättää toteuttamatta useita kohteita; KyläKylpylän suunnittelu (70 000), Meän Areena (20 000), Ritavalkean varasto (100 000), Padel-kenttä (15 000).

Varavoimalaitteiston (250 000) kilpailutus keskeytettiin vähäisen osanoton vuoksi. Kiinnostukseen vaikutti edellytetty toimitusaika sekä ominaisuusvaatimusten taso. Varavoimalaitteiston hankintaa varten on varattu määräraha (250 000) vuoden 2024 talousarviossa.

Keilahallin kehittämishankkeen (30 000) sijaan päädyttiin varaamaan vuodelle 2024 määräraha keilakoneistojen uusimiseen kokonaisuudessaan (90 000).

Muu julkinen käyttöomaisuus (60 000) ja Muu talonrakennus (100 000) ovat määrärahoja vielä määrittelemättömiin hankkeisiin. Muu talonrakennus -kohdasta siirrettiin tilivuoden aikan varoja lisämäärärahasi kohteisiin Teollisuusalueiden teiden kunnostus ja Mikontörmän ruoppaus (valmistelukust.).

Summat edellä ovat nettosummia.

Muiden kuin edellä mainittujen talousarvion investointikohteiden osalta nettototeuma on 57 %. Kokonaisuudessaan, kaikki talousarviossa esitetyt investointikohteet huomioituna, toteuma on 39 %. Tarkastelutavasta riippumatta toteuma on vaatimaton.

Vuoden 2023 euromääräisesti suurimmat investoinnit olivat teollisuusalueen teiden kunnostus, Mäkitien kunnostus (Muut kaavatiet) sekä toimintakeskuksen IV-saneeraus.

7.5 Rahoituslaskelman toteutuminen

PELLON KUNTA

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio		Poikkeama
		Talousarvio- muutokset	muutosten jälkeen	
Toiminta ja investoinnit				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 626 500	1 626 500	2 001 152	374 652
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät			-58 417	-58 417
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 508 000	-1 508 000	-594 279	913 721
Rahoitusosuudet investointimenoihin	108 000	108 000	30 554	-77 446
Pys. vastaavien hyödykk. luov.tulot			62 468	62 468
Toiminta ja investoinnit, netto	226 500	226 500	1 441 478	1 214 978
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			171	171
Antolainasaamisten vähennykset	45 000	45 000	10 000	-35 000
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			400 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-228 520	-228 520	-628 512	-399 992
Lyhytaikaisten lainojen muutos			-1 000 000	-1 000 000
Oman pääoman muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen	42 980	42 980	223 137	180 157

7.6 Talousarvion sitovat määrärahat ja tuloarviot

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIE MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA, 1000 €	Määrärahat				Tuloarviot		
	Sito- vuus	Ta + muutoks.	Toteu- tuma	Poik- keama	Ta + muutoks.	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA							
Johdon hallinnon palvelut	N	444	420	-24	6	9	3
Henkilöstöpalvelut	N	401	434	33	1	29	28
Taluspalvelut	N	438	436	-2	44	63	19
Tiedonhallinta- ja viestintäpalvelut	N	225	216	-9	24	24	0
Työ- ja yrittäjyyspalvelut	N	510	523	13	36	79	43
Yhdyskunta- ja asumispalvelut	N	2 652	2 886	234	1 308	1 468	160
Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa- ajanpalvelut	N	6 494	6 465	-29	783	611	-172
TULOSLASKELMAOSA							
Verotulot	B				6 892	7 229	337
Valtionosuudet	B				3 557	3 561	4
Korkotulot	B				19	38	19
Muut rahoitustuotot	B				202	372	170
Korkomenot	B	80	97	17			
Muut rahoitusmenot	B	2	5	3			
INVESTOINTIOSA							
Kunnanhallitus							
Maanhankinta	N	48	48	0	0	2	2
Arvopaperien hankinta	N	32	3	-29	0	2	2
Elinvoiman edistäminen							
IT-laboratorio	N	30	0	-30			0
Keilahallin kehittäminen	N	30	0	-30			0
Korkeakoulun vesikatto	N	20	2	-18			0
Korkeakoulun kiinteistöautomaatio ja lämmönjako	N	40	31	-9			0
Toimintakeskusken IV-kone ja konehuone	N	100	69	-31			0
Varavoimalaitteet	N	250	0	-250			0
Ritavalkean varasto	N	100	0	-100			0
KyläKylpylä	N	70	0	-70			0
Nivanpään leirintäalueen kehittäminen	N	20	0	-20			0
Asemakaavatiet	N	100	97	-3			0
Porthaita, patikointia ja porinoita Pellossa	N	3	0	-3			0
Mätässaaren ja Mikontörmän ruoppaus	N	2	2	0			0
Teollisuusalueen teiden kunnostus	N	315	310	-5			0

Liikunta- ja virkistyspuisto (Arhmaan puisto)	N	15	7	-8	0	15	15
Aurinkoenergian suunnitteluhanke	N	20	0	-20	13	0	-13
Rautatiepysäkki	N	10	0	-10			0
Padel-kenttä	N	40	0	-40	25	0	-25
Meän Areena	N	90	0	-90	70	0	-70
Kuntalaisia osallistava investointi	N	20	13	-7			0
Ponnen kenttä	N	50	12	-38			0
Kylävaara-Hirvaskoski reitistö	N	10	0	-10			0
Palloilu- ja harrastekentän rakentaminen	N	0	0	0	0	15	15
Muu talonrakennus	N	32	0	-32			0
Muu julkinen käyttöomaisuus	N	60	0	-60			0
RAHOITUSOSA							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	B						
Antolainasaamisten vähennys	B				45	10	-35
Lainakannan muutokset							
Pitkäaik. lainojen lisäys	B				0	400	400
Pitkäaik.lainojen vähennys	B	229	628	399			
Lyhytaik. lainojen muutos	N	0	1 000	1 000			
Oman pääoman muutokset					0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen					-43	-223	-180
YHTEENSÄ		12 982	13 704	722	12 982	13 704	722

N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B=bruttomääräraha/-tuloarvio

8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1 Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA/ULKONINEN	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
TOIMINTATUOTOT	2 240 561,75	4 636 369,88
Myyntituotot	395 766,08	793 377,31
Maksutuotot	107 432,63	1 755 320,51
Tuet ja avustukset	412 526,39	1 002 634,25
Muut toimintatuotot	1 324 836,65	1 085 037,81
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		
TOIMINTAKULUT	-11 337 880,22	-33 807 853,13
Henkilöstökulut	-5 105 758,16	-15 999 703,26
Palkat ja palkkiot	-4 019 352,63	-12 595 266,22
Henkilösivukulut	-1 086 405,53	-3 404 437,04
Eläkekulut	-937 383,39	-2 907 553,11
Muut henkilösivukulut	-149 022,14	-496 883,93
Palvelujen ostot	-3 819 219,14	-13 720 941,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 106 488,69	-1 838 879,33
Avustukset	-371 481,84	-1 076 756,91
Muut toimintakulut	-934 932,39	-1 171 571,95
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 097 318,47	-29 171 483,25
VEROTULOT	7 229 668,25	13 168 628,55
VALTIONOSUUDET	3 560 792,00	16 961 097,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	308 010,52	757 995,35
Korkotuotot	38 060,05	8 921,97
Muut rahoitustuotot	371 697,30	767 105,52
Korkokulut	-96 593,09	-14 397,48
Muut rahoituskulut	-5 153,74	-3 634,66
VUOSIKATE	2 001 152,30	1 716 237,65
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 069 918,44	-1 032 162,54
Suunnitelman muk.poistot	-1 069 918,44	-1 032 162,54
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset		
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
TILIKAUDEN TULOS	931 233,86	684 075,11
VARAUSTEN JA RAH.MUUTOKSET	52 300,00	52 300,00
Poistoeron muutos	52 300,00	52 300,00
Varausten muutos		
Rahastojen muutos		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	983 533,86	736 375,11

8.2 Rahoituslaskelma

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2023		2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 001 152,30		1 716 237,65	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjaukset	-58 416,88	1 942 735,42	-22 953,33	1 693 284,32
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-594 278,70		-1 252 098,01	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	30 553,85		90 118,92	
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	62 467,80	-501 257,05	51 550,00	-1 110 429,09
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 441 478,37		582 855,23
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset		170,76		-109 576,00
Antolainasaamisten vähennykset		10 000,00		32 160,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	400 000,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-628 512,00		-228 512,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000,00	-1 228 512,00	-710 000,00	-938 512,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-36 309,92		29 647,08	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		3 974,62	
Saamisten muutos	1 002 109,08		-577 638,48	
Korottomien velkojen muutos	-1 855 274,48	-889 475,32	465 371,96	-78 644,82
Rahoituksen rahavirta		-2 107 816,56		572,82
Rahavarojen muutos		-666 338,19		-511 717,59
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	212 500,89		878 839,08	
Rahavarat 1.1.	<u>878 839,08</u>	-666 338,19	<u>1 390 556,67</u>	-511 717,59

8.3 Tase

KUNNAN TASE

VASTAAVAA		2023	2022
A.	PYSYVÄT VASTAAVAT		
I	Aineettomat hyödykkeet		
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	69 459,60	112 136,46
	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	69 459,60	112 136,46
II	Aineelliset hyödykkeet		
	1. Maa- ja vesialueet	1 743 790,13	1 696 007,05
	2. Rakennukset	8 994 145,69	9 574 275,93
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 988 125,63	1 150 466,13
	4. Koneet ja kalusto	23 618,05	153 578,14
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	38 477,97	38 477,97
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	85 885,93	754 240,46
	Aineelliset hyödykkeet yhteensä	12 874 043,40	13 367 045,68
III	Sijoitukset		
	1. Osakkeet ja osuudet	3 278 063,10	4 127 012,74
	3. Muut lainasaamiset	810 000,00	770 000,00
	4. Muut saamiset	66 089,00	116 259,76
	Sijoitukset yhteensä	4 154 152,10	5 013 272,50
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
	2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	34 142,85	27 520,85
	TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	34 142,85	27 520,85
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I	Vaihto-omaisuus		
	3. Valmiit tuotteet	0,00	64 280,40
	Vaihto-omaisuus yhteensä	0,00	64 280,40
II	Saamiset		
	Pitkäaikaiset saamiset		
	2. Lainasaamiset	26 250,00	33 750,00
	Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	26 250,00	33 750,00
	Lyhytaikaiset saamiset		
	1. Myyntisaamiset	129 456,78	575 437,12
	2. Lainasaamiset	102 800,00	59 999,73

	3.	Muut saamiset	611 624,32	1 170 622,37
	4.	Siirtosaamiset	280 538,74	312 969,70
		Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 124 419,84	2 119 028,92
III		Rahoitusarvopaperit		
	1.	Osakkeet ja osuudet	1 900,52	1 900,52
		Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 900,52	1 900,52
IV		Rahat ja pankkisaamiset	212 500,89	878 839,08
		VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 496 869,20	21 617 774,41

VASTATTAVAA		2023	2022
A.	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	11 715 273,38	11 286 933,95
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 479 915,62	743 540,51
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	983 533,86	736 375,11
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	14 178 722,86	12 766 849,57
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
	1. Poistoero	566 583,33	618 883,33
	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	566 583,33	618 883,33
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	1. Valtion toimeksiannot	0,00	29 387,92
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	28 419,54	28 719,54
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	28 419,54	58 107,46
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	2 055 437,00	1 848 099,00
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	400 000,00
	Pitkäaikainen yhteensä	2 055 437,00	2 248 099,00
II	Lyhytaikainen		
	1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 000 000,00
	2. Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	192 662,00	148 512,00
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	80 000,00
	5. Saadut ennakot	0,00	460,25
	6. Ostovelat	450 097,00	1 529 786,23

7.	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	145 610,78	479 861,52
8.	Siirtovelat	879 336,69	2 687 215,05
	Lyhytaikainen yhteensä	1 667 706,47	5 925 835,05
	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 723 143,47	8 173 934,05
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 496 869,20	21 617 774,41

8.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	7 273 281,00	16 588 866,34
Toimintakulut	-15 876 484,00	-46 451 306,01
Toimintakate	-8 603 203,00	-29 862 439,67
Verotulot	7 229 668,00	13 168 628,55
Valtionosuudet	3 560 792,00	18 481 571,17
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18 810,00	7 508,03
Muut rahoitustuotot	372 820,00	755 497,25
Korkokulut	-209 943,00	-78 915,95
Muut rahoituskulut	-7 835,00	-22 589,21
Vuosikate	2 361 108,00	2 449 259,56
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 615 904,00	-2 109 049,38
Satunnaiset erät	-23,00	310,09
Tilikauden tulos	745 181,00	340 520,27
Tilinpäätössiirrot	5 106,00	3 595,01
Tilikauden verot	-6 422,00	-42 191,47
Vähemmistöosuudet	-1 674,00	5 181,51
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	742 191,00	307 105,32

Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2023			2022
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 361 108,00			2 449 259,56
Satunnaiset erät	0,00			310,09
Tilikauden verot	-6 445,00			-42 191,47
Tulorahoituksen korjauserät	-58 417,00	2 296 246,00	-90 025,71	2 317 352,47
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-800 223,00			-4 254 437,67
Rahoitusosuudet investointimenoihin	59 048,00			331 680,48
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	67 078,00	-674 097,00	145 274,37	-3 777 482,82
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 622 149,00		-1 460 130,35
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	140 171,00			9 576,00
Antolainasaamisten vähennykset	10 000,00	150 171,00	-32 160,00	22 584,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	430 122,00			2 615 604,84
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 016 435,00			-383 861,73
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 027 500,00	-1 613 813,00	-893 696,72	1 338 046,39
Oman pääoman muutokset		0,00		-569 811,83
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutoks.	-98 390,00			28 459,17
Vaihto-omaisuuden muutos	76 752,00			-15 912,67
Saamisten muutos	1 237 311,00			-516 056,46
Korottomien velkojen muutos	-1 816 364,00	-600 691,00	526 895,99	23 386,03
Rahoituksen rahavirta		-2 064 333,00		814 204,59
Rahavarojen muutos		-442 184,00		-645 925,76
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 323 144,00			3 221 105,34
Rahavarat 1.1.	1 765 328,00	-442 184,00	3 867 031,10	-645 925,76

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2023	2022
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	8 850,00	131 376,61
2. Muut pitkävaikutteiset menot	116 557,00	170 405,82
3. Ennakkomaksut	0,00	7 012,64
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	125 407,00	308 795,06
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	2 000 812,00	1 988 963,27
2. Rakennukset	14 070 793,00	16 572 715,11
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 051 355,00	1 223 412,86
4. Koneet ja kalusto	377 464,00	746 668,82
5. Muut aineelliset hyödykkeet	42 753,00	57 304,98
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	119 943,00	6 147 957,28
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	18 663 120,00	26 737 022,32
III Sijoitukset		
2. Osakkuusyhteisöosuudet	0,00	171 955,34
3. Muut osakkeet ja osuudet	1 202 885,00	1 046 638,67
4. Muut lainasaamiset	-116 250,00	0,00
5. Muut saamiset	74 719,00	132 745,70
Sijoitukset yhteensä	1 161 354,00	1 351 339,71
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	266 331,00	183 530,97
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	35 241,00	28 685,87
3. Muut toimeksiantojen varat	209 897,00	115 299,23
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	511 469,00	327 516,07
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	23 000,00	131 140,58
3. Valmiit tuotteet	0,00	64 280,40
4. Muu vaihto-omaisuus	11 984,00	8 706,21
Vaihto-omaisuus yhteensä	34 984,00	204 127,19
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	26 250,00	495,55
Lyhytaikaiset saamiset		

1.	Myyntisaamiset	360 999,00	1 668 664,76
2.	Lainasaamiset	95 300,00	52 499,73
3.	Muut saamiset	699 183,00	1 524 943,80
4.	Siirtosaamiset	380 755,00	435 689,31
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 536 237,00	3 681 797,61
	Saamiset yhteensä	1 562 487,00	3 682 293,16
III	Rahoitusarvopaperit		
1.	Osakkeet ja osuudet	1 901,00	2 933,96
2.	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	144 080,00	25 863,87
4.	Muut arvopaperit	0,00	1 087,53
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	145 981,00	29 885,36
IV	Rahat ja pankkisaamiset	1 765 328,00	3 191 219,97
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 970 130,00	35 832 198,84
VASTATTAVAA			
A.	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	11 737 840,00	11 286 933,95
II	Säästöiden ja yhdistysten peruspääomat	0,00	22 566,74
III	Muut omat rahastot	66 269,00	76 069,60
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	2 172 314,00	1 728 333,55
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	742 191,00	307 105,32
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	14 718 614,00	13 421 009,16
	VÄHEMMISTÖOSUUDET	120 588,00	89 315,65
C	PAKOLLISET VARAUKSET		
1.	Eläkevaraukset	0,00	1 500,72
2.	Muut pakolliset varaukset	0,00	172 630,81
	PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	0,00	174 131,53
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1.	Valtion toimeksiannot	268 046,00	212 918,89
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	29 693,00	54 140,19
3.	Muut toimeksiantojen pääomat	209 661,00	115 450,92
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	507 400,00	382 510,00
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
2.	Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	4 648 624,00	11 614 067,67
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	986 948,00	627 149,95

	5. Saadut ennakot	1 500,00	4 215,37
	Pitkäaikainen yhteensä	5 637 072,00	12 245 432,99
II	Lyhytaikainen		
	1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 000 000,00
	2. Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	328 159,00	292 068,47
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	-17 344,00	52 656,19
	5. Saadut ennakot	141 938,00	88 640,78
	6. Ostovelat	821 139,00	2 263 470,50
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	313 291,00	777 305,09
	8. Siirtovelat	1 399 273,00	5 045 658,48
	Lyhytaikainen yhteensä	2 986 456,00	9 519 799,51
	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 623 528,00	21 765 232,50
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 970 130,00	35 832 198,84

9 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Käyttöomaisuuden perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenoon, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun ja tehtävien siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen tulot ja menot siirtyivät hyvinvointialueille. Sosiaali- ja pelastustoimen tehtävien siirtyessä myös tehtäviä vastaava verorahoitus siirtyi hyvinvointialueille.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä kuntien ja kaupunkien järjestämisvastuuseen liittyvä henkilöstö ja irtain omaisuus on siirtynyt hyvinvointialueille 1.1.2023.

Hyvinvointialueen ja kunnan väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (voimaantulolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu kunnan tilinpäätökseen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaerien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina toteutumisvertailussa tai rahoituslaskelmassa.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilinpäätökseen nähden.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, kunnan osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kunnan ja kuntayhtymien taseessa olevat poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Konsernin tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun ja tehtävien siirron myötä konsernin emoyhteisön tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edellisen tilinpäätöksen kanssa. Emoyhteisön tilikausien vertailukelpoisuudesta on kerrottu tarkemmin emoyhteisön esittämistapaa koskevissa liitetiedoissa.

Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 aiemmin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtäviä hoitaneet kuntayhtymät ovat purkautuneet. Muutoksen myötä kunnan omistus kuntayhtymissä Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä on päättynyt ja näin ollen sitä ei ole yhdistelty vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on emoyhteisössä kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaerien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Samoin vuoden 2023 konsernin tulokseen vaikuttavat ainoastaan vuoden 2023 liiketapahtumat ja eliminointi- ja yhdistelykirjausten muutokset. Sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyistä johtuvat muutokset vaikuttavat konsernitaseen edellisten tilikausien yli- tai alijäämään.

Omaisuusjärjestelyt vaikuttavat myös siihen, mitkä yhteisöt yhdistellään kuntakonsernien konsernitilinpäätöksiin, ja siten konsernitilinpäätöksen oikaisu- ja eliminointikirjauksiin.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen poistoperusteista kunnan tilinpäätöksessä
--

Suunnitelman mukaiset poistot; poistomenetelmät ja poistoajat 1.1.2013 lukien

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto
Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	2 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25 vuotta

Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20 vuotta
Kirjastot, kiviset	30 vuotta
Kirjastot, puiset	25 vuotta
Koulurakennukset, kiviset	25 vuotta
Koulurakennukset, puiset	20 vuotta
Päiväkodit, kiviset	25 vuotta
Päiväkodit, puiset	20 vuotta
Sairaalarakennukset, kiviset	25 vuotta
Sairaalarakennukset, puiset	20 vuotta
Palvelukodit, kiviset	25 vuotta
Palvelukodit, puiset	20 vuotta
Paloasemat, kiviset	30 vuotta
Paloasemat, puiset	25 vuotta
Uimahalli	20 vuotta
Liikuntahallit, kiviset	25 vuotta
Liikuntahallit, puiset	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset, kiviset	25 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset, puiset	20 vuotta
Urheilukenttien huoltorakennukset	25 vuotta
Virkistysalueen mökit/saunamökit	30 vuotta
Matkailu- ja myymälärakennukset, kiviset	25 vuotta
Matkailu- ja myymälärakennukset, puiset	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset, kiviset	25 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset, puiset	20 vuotta
Keskuskeittiö	25 vuotta
Pesula	20 vuotta
Varastot, kiviset	15 vuotta
Varastot, puiset	10 vuotta
Asuinrakennukset, kiviset	35 vuotta
Asuinrakennukset, puiset	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäännöspoisto
Kadut, tiet ja puistot	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	20 %
Vedenjakeluverkosto	10 %
Viemäriverkko	10 %
Kaukolämpöverkko	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaistuslaitteet	20 %
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	22 %
Maakaasuverkko	15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 %
Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	25 %
Koneet ja kalusto	Tasapoisto

Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto

Toimintatuotot ydinprosesseittain	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut			115 516,76	105 962,43
Elinvoiman edistäminen			2 125 044,99	1 329 569,66
Hyvinvoinnin edistäminen			0,00	3 200 837,79
Toimintatuotot yhteensä	7 273 281,00	16 588 866,34	2 240 561,75	4 636 369,88

Verotulojen erittely	2023	2022
VEROTULOT	7 229 668,25	13 168 628,55
Kunnan tulovero	5 345 875,17	10 852 333,28
Kiinteistövero	1 029 138,01	987 492,95
Osuus yhteisöveron tuotosta	854 655,07	1 328 802,32

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvä osuus verorahoituksesta siirtyi hyvinvointialueille. Verorahoituksen siirron toteuttamiseksi kuntien ja kaupunkien verotulo prosentteja pienennettiin vuoden 2022 tasosta 12,64 prosenttiyksikköä, minkä myötä kunnan tuloverot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 200 465	15 050 925	3 200 465	15 050 925
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus(+/-)	1 301 770	2 636 490	1 301 770	2 636 490
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-317 387	-344 028	-317 387	-344 028
Verotulomenetysten korvaus	677 714	2 254 200	677 714	2 254 200
Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen yksikköhintarahoitus	1 590 008,15	1 520 474,17	0	0
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	5 150 800,15	18 481 571,17	3 560 792	16 961 097

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvä osuus verorahoituksesta siirtyi hyvinvointialueille. Verorahoituksen siirron toteuttamiseksi kuntien ja kaupunkien valtionosuuksia leikattiin vuodelle 2023 sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia vastaavasti, minkä myötä valtionosuudet eivät ole vertailukelpoiset järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia vastaavasti, minkä myötä valtionosuudet eivät ole vertailukelpoiset

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	142 430	7 065 274,70
Muiden palvelujen ostot	3 676 789,14	6 655 666,98
Palvelujen ostot yhteensä	3 819 219,14	13 720 941,68

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen menot siirtyivät hyvinvointialueille, minkä myötä palvelujen ostot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
	2023	2022
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	0,00	0,00
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	58 749,08	32 000,00
Myyntivoitot yhteensä	58 749,08	32 000,00
Muut toimintakulut		
Maa ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	2 103,99
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	6 942,68
Myyntitappiot yhteensä	0,00	9 046,67

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Tornionlaakson Sähkö Oy	230 350,00	105 800,00
Pellon Sähkö Oy	113 250,00	101 916,00
Apetit Oyj	500,00	400,00
UPM Kymmene Oyj	390,00	338,00
Osuuskunta Metsäliitto	504,00	432,00
Yhteensä	344 994,00	208 886,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	0,00	11 806,21
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	0,00	292,00
Yhteensä	0,00	12 098,21
Edellisten tilikausien ylijäämän palautukset		
Lapin Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	0,00	486 330,32
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	0,00	51 083,30
Yhteensä	0,00	537 413,62

Aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2023		112 136,46		112 136,46
Lisäykset tilikauden aikana		0,00		0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00
Vähenn. tilikauden aikana				0,00
Siirto erien välillä				0,00
Tilikauden poisto		42 676,86		42 676,86
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0,00
Poistamaton hankintameno 31.12		69 459,60		69 459,60
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	0,00	69 459,60	0,00	69 459,60

Aineelliset hyödykkeet							
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalustot	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2023	1 696 007,05	9 574 275,93	1 150 466,13	128 703,51	38 477,97	754 240,46	13 342 171,05
Lisäykset tilikauden aikana	49 534,00	99 951,37	109 301,86	0,00		332 631,47	591 418,70
Rahoitusosuudet tilikaudella			15 500,00	15 053,85		0,00	15 053,85
Vähenn. tilikauden aikana	1 750,92						1 750,92
Siirto erien välillä		0,00	1 000 986,00			1 000 986,00	0,00
Tilikauden poisto		680 081,61	257 128,36	90 031,61			1 027 241,58
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12	1 743 790,13	8 994 145,69	2 003 625,63	23 618,05	38 477,97	85 885,93	12 889 543,40
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	1 743 790,13	8 994 145,69	1 988 125,63	23 618,05	38 477,97	85 885,93	12 874 043,40

Maa- ja vesialueet erittely		
	2023	2022
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	77 428,08	77 428,08
Muut maa- ja vesialueet	1 666 362,05	1 618 578,97
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	1 743 790,13	1 696 007,05

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytär yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist. yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöt	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 996 204,74	1 300 596,66	171 955,34	658 256,00	770 000,00	116 259,76	5 013 272,50
Lisäykset		871 474,01		0,00			871 474,01
Vähennykset		21 964,37		2 860,00	50 000,00		74 824,37
Siirrot erien välillä	2 300,00				10 000,00	50 170,76	62 470,76
Hankintameno 31.12.	1 993 904,74	451 087,02	171 955,34	661 116,00	810 000,00	66 089,00	4 154 152,10
Tilikauden poisto Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Arvonkorotukset Kirjanpitoarvo 31.12.2023	1 993 904,74	451 087,02	171 955,34	661 116,00	810 000,00	66 089,00	4 154 152,10

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämismääräykset siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle

1.1.2023. Järjestämismääräyksen siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät kuntayhtymät lakkasivat, ja näin ollen kunnan omistus kuntayhtymässä päättyi 1.1.2023.

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan- omistus- osuus %	Konsernin- omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €) eliminoimattomista pääomista		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnot	Pello	100,00	100,00	630	3 624	-170
Asunto Oy Mukanvainio	Pello	60,25	60,25	154	3	6
Pellon Kehitys Oy	Pello	80,00	80,00	36	28	2
Pellon Serviisi Oy	Pello	99,00	99,00	21	578	32
Pellon Energia Oy	Pello	100,00	100,00	727	816	40
Vihreä Pysäkki Oy	Pello	100,00	100,00	-20	580	-18
Pellon Laskettelurinteet Oy	Pello	86,64	86,64	107	55	10
			Yhteensä	1 655	5 684	-98
Kuntayhtymät						
Lapin liitto	Rovaniemi	2,07	2,07	42	23	4
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Tornio	5,90	5,90	1 848	287	-62
			Yhteensä	1 890	310	-58
Osakkuusyhteisöt, yhdistelemättömät						
Asunto Oy Äijänmäki	Pello	33,16	33,16			
Blue Ica Art Pello Oy -toiminta keskeytetty	Pello	48,78	48,78			
			0,00	3 545	5 994	-156

Saamisten erittely	Kunta	
	2023	2022
Pitkäaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	26 250,00	33 750,00
Lyhtyaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	34 729,56	5 913,54
Lainasaamiset	77 500,00	7 500,00
Muut saamiset	0	0
Siirtosaamiset	0	0
Yhteensä	112 229,56	13 413,54
Saamiset kuntayhtymiltä		
Myyntisaamiset	0,00	1 902,40
Muut saamiset	486 330,32	559 819,62
Siirtosaamiset	0	0
Yhteensä	486 330,32	561 722,02
Saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0	0
Yhteensä	0	0
Saamiset yhteensä	624 809,88	608 885,56

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
	Pitkäaikaiset siirtosaamiset			
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	495,55		
Lyhtyaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0	0	23 270,14	13 806,28
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	37 953,12	90 296,23	18 488,67	68 180,58
Eu-tuet ja avustukset	1 145 088,02	207 236,96	39 102,09	145 809,66
Muut tulojäämät	0,00	138 156,12	199 677,84	85 173,18
Tulojäämät yhteensä	1 183 041,14	435 689,31	280 538,74	312 969,70
Lyhtyaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 183 041,14	436 184,86	280 538,74	312 969,70

Rahoitusarvopaperit	Kunta	
	2023	2022
Osakkeet ja osuudet		
Apetit		
Markkina-arvo	13 150,00	10 200,00
Kirjanpitoarvo	1 681,88	1 681,88
Erotus	11 468,12	8 518,12
UPM-Kymmene		
Markkina-arvo	8 855,60	9 081,80
Kirjanpitoarvo	218,64	218,64
Erotus	8 636,96	8 863,16
Erotus yhteensä	20 105,08	17 381,28
Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 900,52	1 900,52

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	11 286 934,00	11 286 933,95	11 286 933,95	11 286 933,95
Tilinavaus	406 375,00		406 375,06	
Lisäys	21 964,00		21 964,37	
Vähennys	0,00			
Peruspääoma 31.12.	11 715 273,00	11 286 933,95	11 715 273,38	11 286 933,95
Säätiöiden ja yhdistysten rahastot	22 567,00	22 566,74		
Muut omat rahastot 1.1.	76 070,00	79 757,23		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	66 269,00	76 069,60		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 035 439,00	2 330 600,47	1 479 915,62	743 540,51
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 172 314,00	1 728 333,55	1 479 915,62	743 540,51
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	742 191,00	307 105,32	983 533,86	736 375,11
Oma pääoma yhteensä	14 718 614,00	13 421 009,00	14 178 722,86	12 766 849,57

Hyvinvointialueen ja kunnan väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon mukaisesti laina (voimaantulolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitettujen irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu kunnan tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

1.1.2028 tai sen jälkeen erääntyvät velat	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 397 289,00	1 274 951,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	80 000,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 397 289,00	1 354 951,00

Kuntatodistusohjelma	2023	2022
Kuntatodistusohjelma 1 680 000 euroa OKO	0,00	0,00
Osuuspankkien Keskusosuuspankki Oyj:n kanssa		
Kuntatodistusohjelma 5 000 000 euroa Kuntarahoitus Oyj:n kanssa	0,00	1 000 000,00
Kuntatodistusohjelma yhteensä	0,00	1 000 000,00

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	0,00	1 500,72		
Potilasvahinkovakuutusmaksu vastuu	0,00	172 630,81		
Muu varaukset	0,00	0,00		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	0,00	174 131,53		

Vieras pääoma	2023	2022
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	128 265,89	249 049,67
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat	0,00	562 789,77
Velat osakkuusyhteisöille		
Ostovelat	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	128 265,89	811 839,44

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	185 908,95	257 745,81	145 767,60	257 745,81
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	881 938,35	2 881 013,81	509 690,67	1 897 713,35
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	134 177,88	350 591,01	97 462,57	153 802,22

Korkojaksotukset	36 054,62	33 905,58	10 080,09	2 681,42
Muut menoajämät	141 525,10	1 522 402,27	116 335,76	375 272,25
Lyhtyaikaiset siirtovelat yhteensä	1 379 604,90	5 045 658,48	879 336,69	2 687 215,05
Siirtovelat yhteensä	1 379 604,90	5 045 658,48	879 336,69	2 687 215,05

Siirtovelat eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa, sillä sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuu sekä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen henkilöstö ja siirtyneeseen henkilöstöön liittyvä lomapalkkavelka siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat julkisyhteisöiltä	73 148,82	150 307,39	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	937 143,13	1 137 443,13	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	937 143,13	1 137 443,13	0,00	0,00

Vastuusitoumukset				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 329 253,36	6 329 253,36	6 329 253,36	6 329 253,36
Jäljellä oleva pääoma	3 606 281,38	3 872 712,71	3 606 281,38	3 872 712,71
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 118 000,00	3 568 000,00	3 118 000,00	3 468 000,00
Jäljellä oleva pääoma	2 615 200,00	2 787 387,12	2 615 200,00	2 787 387,12

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta	27 060 995,00	24 952 758,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	21 541,00	14 430,00

Rakennusurakoiden vakuudet		
	2023	2022
Rakennusurakoiden vakuustalletukset ja pankkitakaukset	19 105,20	238 541,55

Muut vakuudet		
	2023	2022
Napapiirin Residuum Oy, Kuusiselän kaatopaikan ympäristölupa	57 500,00	57 500,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
	2023	2022
Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparantamisen menot		
Arvonlisäveron palautusvastuu	0,00	0,00
Monitoimitalo, sopimus 11094 Kuntarahoitus Oy:n kanssa	0,00	7 722 378,87
Yhteensä	0,00	7 722 378,87

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	564 520,06	60 010,76	503 884,06	13 944,98
Myöhemmin maksettavat	0,00	109 977,34	11 618 298,11	5 530,49
<i>Yhteensä</i>	564 520,06	169 988,10	12 122 182,17	19 475,47
<i>siitä konsernin sisäiset</i>	0,00	15 011,33	0,00	15 011,33
Maa-alueiden vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	73 776,56	2 352,37	2 424,37	2 352,37
Myöhemmin maksettavat	0,00	28 015,49	25 591,12	28 015,49
<i>Yhteensä</i>	73 776,56	30 367,86	28 015,49	30 367,86
Vuokravastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	638 296,62	62 363,13	506 308,43	16 297,35
Myöhemmin maksettavat	0,00	137 992,83	11 643 889,23	33 545,98
Yhteensä	638 296,62	200 355,96	12 150 197,66	49 843,33
Leasingvuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	130 164,82	230 500,91	116 682,13	127 304,75
Myöhemmin maksettavat	169 111,57	291 342,70	125 288,36	210 870,13
Yhteensä	299 276,39	521 843,61	241 970,49	338 174,88
Vuokravastuut yhteensä	937 573,01	722 199,57	12 392 168,15	388 018,21

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022 ydinprosesseittain	2023	2022
Strateginen johtaminen sekä hallinnon ja talouden palvelut	8	10
Elinvoiman edistäminen	92	98
Hyvinvoinnin edistäminen	0	230
Henkilöstö yhteensä	100	338

Henkilöstön lukumäärä ei ole vertailukelpoinen, koska hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä henkilöstö on siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	4 019 352,63	12 595 266,22
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	937 383,39	2 907 553,11
Muut henkilösivukulut	149 022,14	496 883,93
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	5 105 758,16	15 999 703,26
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	0,00	40 259,69
Henkilöstökulut yhteensä	5 105 758,16	16 039 962,95

Henkilöstökulut eivät ole vertailukelpoiset, sillä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö on siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
Keskustapuolue	1 408,00	1 434,50
Kokoomus	514,00	1 024,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	324,50	491,50
Vasemmistoliitto	927,50	824,50
Perussuomalaiset	597,50	517,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 771,50	4 292,00

Tilintarkastajan palkkiot	2023	2022
Bdo Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	15 215,19	14 565,03
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	7 225,81	15 045,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	22 441,00	29 610,03

10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Pellossa, 26 . päivänä Maalis kuuta 2024

Tarmo Uusitalo

Sanna Uusitalo

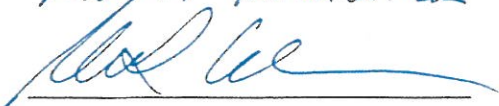
Raha Martinlampio

KAISU LAHTINEN

Julianna Vanha

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pellossa 27 päivänä touko kuuta 2024

#111

JUTTA VÄÄTÄINEN

KATI JAA

KPMG OY AB

11 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat:

- pääkirja sähköisenä
- päiväkirja sähköisenä
- tasekirja osana tilinpäätösasiakirjaa
- osto- ja myynti reskontraraportit sekä saldolistat sähköisenä
- luettelo kunnan arvopapereista
- palkkakortisto sähköisenä

Tositelajit:

1	Pankkitositteet
8	Matkalaskutositteet
9	Palkkatositteet
10	KP laskennalliset
11	KP automaattikirjaukset
12	SL laskennalliset
13	SL automaattikirjaukset
14	Vyörytykset
15	Luottotappiot
16	KP kirjanpidon vastaviennit
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut WF
22	Ostolaskut ostoreskontra
23	Sisäiset ostolaskut WF
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Myyntilaskut/perusturvatoimi
32	Myyntilaskut/yleishallinto
33	Myyntilaskut/tekninen toimi
35	Myyntilaskut/sivistystoimi
36	Myyntilaskut/terveydenhoito
38	Sisäiset myyntilaskut
39	Web-hetilasku
86	Hyvitysten kohdistaminen
87	Korkolaskut
88	Sopimuslaskutus
89	Sisäinen laskutus
90	Muistiot
91	Avaustaseen muutos

96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen
98	Sisäinen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos laskennallinen

Tasekirja säilytetään pysyvästi ja tositeaineisto 10 vuotta tilikauden päättymisestä

VASTUUSITOUMUKSET

Takauksen saaja ja lainanantaja	Myönnettyt lainat	Takauspäätös	Lainaa nostettu	Lainaa jäljellä 31.12.2023
KIINTEISTÖ OY PELLON VUOKRA-ASUNNOT Valtiokonttori 1300/5460	315 352,36	Kv. 12.4.91/39 Uusittu 2.11.2021	315 352,36	22 227,29
Nordea 184320-00002415 (132920-00024362)	1 569 900,00	Kv. 26.10.2006/49 Uusittu 28.7.2016	1 569 900,00	1 202 548,00
Kuntarahoitus Oyj 15905/12	380 000,00	Kv.29.2.2012/10 Uusittu 26.10.2021	380 000,00	238 320,00
Kuntarahoitus Oyj 16828/13	1 491 000,00	Kv.17.6.2013/65 Uusittu 10.10.2022	1 491 000,00	1 388 128,00
Kuntarahoitus Oyj 17169/14	800 000,00	Kv.20.1.2014/7 Uusittu 31.10.2023	800 000,00	293 346,00
PELLON ENERGIA OY Pohjolan Osuuspankki FI59 5645 0080 0262 30	665 987,00	Kv.15.12.2014/103	665 986,00	406 489,47
	250 000,00	Kv.9.9.2019/63	250 000,00	
	657 014,00	Kv.15.12.2014/103	657 014,00	
PELLON LASKETTELURINTEET OY Pohjolan Osuuspankki FI59 5645 0080 0104 08	200 000,00	Kv.7.11.2016/64	148 556,00	55 222,62
PELLON VESIHUOLTO OSUUSKUNTA Nordea 184020-75034 (132920-00024396)	3 000 000,00	Kv. 9.3.2020/5	3 000 000,00	2 512 500,00
Nordea tililuotto	100 000,00	Kv. 27.6.2022/57	100 000,00	100 000,00
TURTOLAN KYLÄYHDISTYS RY Pohjolan Osuuspankki FI39 5645 0080 0206 62	18 000,00	Kv.1.7.2019/52	18 000,00	2 700,00
YHTEENSÄ EUROJA	9 447 253,36		9 395 808,36	6 221 481,38

Lainaa jäljellä 31.12.2023

Konserniyhtiön velasta

3 606 281,38

Muiden velasta

2 615 200,00

Yhteensä

6 221 481,38

Tilintarkastuskertomus 2023

Pellon kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Pellon kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheellisyyksien havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen kohtuullisen varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tarkastuksen tulokset

Vuoden 2023 talousarvion sitovien toimintakatteiden ylityksiä on tapahtunut toimintakertomuksessa esitetyllä tavalla. Näistä olennaiseksi on katsottava avainprosessitason "Varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut" ylitys, 143.423,45 euroa (2,5 % avainprosessille hyväksytystä toimintakatteesta).

Muilta osin kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

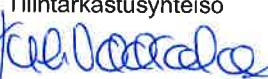
Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta edellyttäen, että kunnanvaltuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksina mainitut talousarviopoikkeamat.

Pellossa 27. toukokuuta 2024

KPMG OY AB
Tilintarkastusyhteisö

Juha Väärälä
JHT, KHT